

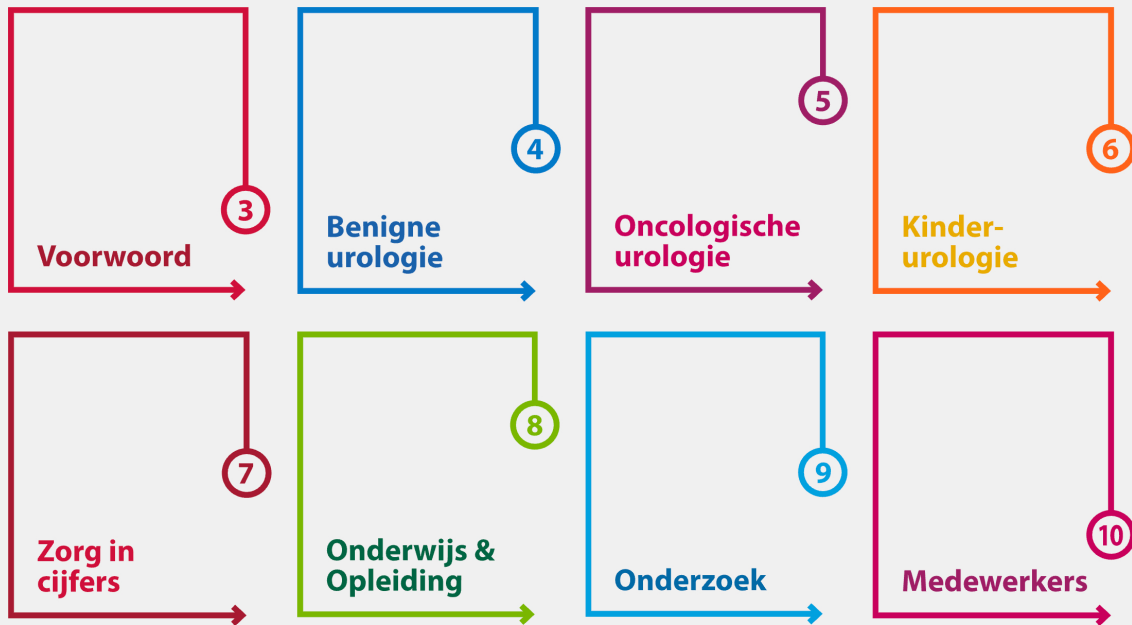
UMC Utrecht

Jaarbeeld Urologie 2016

1/10

Inhoud

Voorwoord

Voor u het jaarbeeld 2016 van de afdeling Urologie van het UMC Utrecht.
Volledig vernieuwd: eigentijds, milieuvriendelijk en compact. U vindt bijdragen

Dr. Laetitia de Kort,
namens prof. dr. Ruud Bosch en dr. Aart Klijn

3 / 10

Benigne urologie

De afdeling benigne urologie heeft zich gericht op functiestoornissen van de urinewegen, reconstructies van blaas, urethra en ureter, mannelijke subfertiliteit en complexe steenpathologie.

Intensieve samenwerking vond plaats met de oncologische urologie (vooral op het gebied van reconstructie, fertiliteit en incontinentie) en met de kinderurologie in de vorm van transitie voor adolescenten.

Andere samenwerkende partners waren: het Centraal Militair Hospitaal, de Bergmankliniek voor vrouwenzorg en revalidatiecentrum de Hoogstraat. Op de verpleegafdeling B3oost waren veel personele wisselingen en werd er in toenemende mate samengewerkt met de oogheekunde. In verband met het naderende pensioen van collega Lock werd een passende opvolger gezocht en gevonden: drs. Jetske van Breda.

Het focus van wetenschappelijk onderzoek binnen de benigne urologie was op tissue engineering ten behoeve van reconstructieve chirurgie en analyse van urodynamische data waaronder onderactieve blaasfunctie.

Staf

Dr. M.M. Barendrecht

medisch specialist
(tot 1 april 2016)

Drs. A. Beganović

medisch specialist,
fellow

Prof. dr. J.L.H.R. Bosch

medisch specialist, hoogleraar,
opleider (tot november 2016)

(vanaf oktober 2016)

Dr. R.P. Meijer

medisch specialist, chef de
policlinique, vanaf november
2016 ook plaatsvervangend
opleider

november 2016 opleider i.p.v.
vervangend opleider)

Drs. M.T.W.T. Lock

medisch specialist,
chef de clinique

Dr. P.F.W.M. Rosier

arts functionele urologie

Jetske van Breda

**“Mijn eerste jaar in
het UMC Utrecht als**

[OVERZICHT ALLE MEDEWERKERS >](#)

Jetske van Breda

“Mijn eerste jaar in

De afdeling urologie is een actieve groep die bezig blijft met vernieuwing en probeert de urologische zorg en de opleiding voor urologen in spé te blijven verbeteren.

Voor de endourologie zijn we bezig met vernieuwde operatietechnieken zoals de mini PNL om zo op een minder invasieve methode patiënten sneller van grotere of moeilijk benaderbare nierstenen af te helpen. Ook blijven we zoeken naar behandelopties voor moeilijk oplosbare ziektebeelden zoals een persisterende ureterstenose.

Op het gebied van fertiliteit proberen we de wegen in het toch wat grote UMC Utrecht makkelijker te maken voor de patiënt door een betere samenwerking met de afdeling fertiliteit en streven we naar een gezamenlijke poli waar meerdere behandelmethodes poliklinisch verricht kunnen worden wat de wachttijden aanzienlijk kan verkorten.

Kortom de urologische afdeling in het UMC Utrecht geeft je de kans om verder te kijken en je horizon te verbreden.

In cijfers

In cijfers

Polikliniek

gezamenlijke poli waar meerdere behandelmethodes poliklinisch verricht kunnen worden wat de wachttijden aanzienlijk kan verkorten.

Kortom de urologische afdeling in het UMC Utrecht geeft je de kans om verder te kijken en je horizon te verbreden.

Voor de endourologie zijn we bezig met vernieuwde operatietechnieken zoals de mini PNL om zo op een minder invasieve methode patiënten sneller van grotere of moeilijk benaderbare nierstenen af te helpen. Ook blijven we zoeken naar behandelopties voor moeilijk oplosbare ziektebeelden zoals een persisterende ureterstenose.

Op het gebied van fertiliteit proberen we de wegen in het toch wat grote UMC Utrecht makkelijker te maken voor de patiënt door een betere samenwerking met de afdeling fertiliteit en streven we naar een gezamenlijke poli waar meerdere behandelmethodes poliklinisch verricht kunnen worden wat de wachttijden aanzienlijk kan verkorten.

Kortom de urologische afdeling in het UMC Utrecht geeft je de kans om verder te kijken en je horizon te verbreden.

Operatietableau

[VOLLEDIGE LIJST >](#)

Onderzoek

Operatietableau

[VOLLEDIGE LIJST >](#)

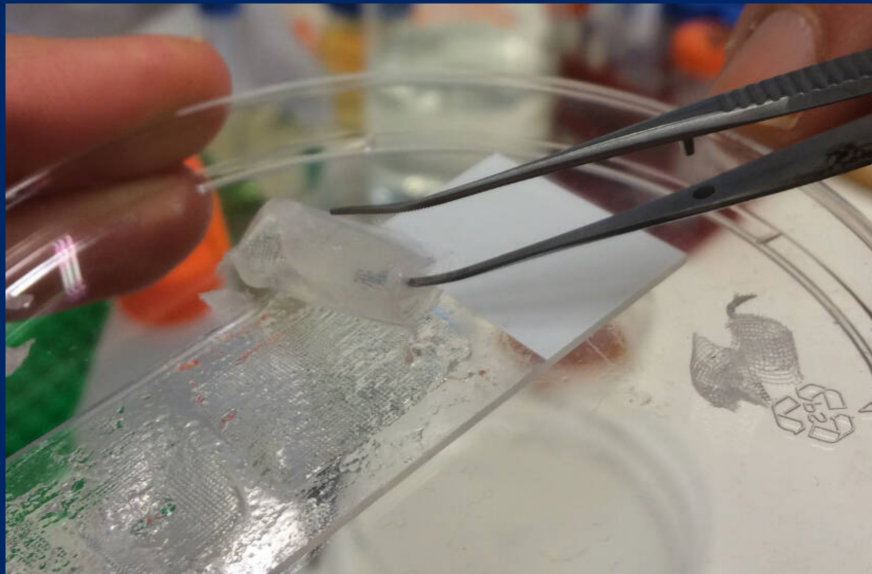
VOLLEDIGE LIJST >

Operatietableau

VOLLEDIGE LIJST >

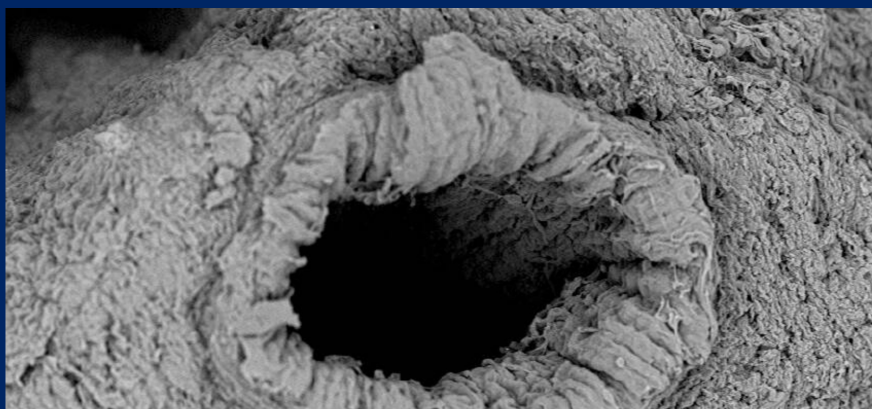

aangeboren afwijking, hypospadie, als een progressieve obstructie die zich op latere leeftijd vormt, de urethrastricture. Beide aandoeningen worden behandeld met een reconstructieoperatie. Urethra-reconstructies zijn gecompliceerde open procedures waar ons team van urologen in gespecialiseerd is. Tijdens deze operatie wordt vaak lichaamseigen weefsel gebruikt van andere locaties in het lichaam. Nadeel van deze weefsels zijn dat ze eigenschappen missen van de plasbuis of dat er niet voldoende is wanneer het een gecompliceerde reconstructie is. Daarom richt het experimentele onderzoek van onze groep zich op tissue engineering (het in het laboratorium nabouwen van weefsels) van de urethra en het omliggende weefsel.

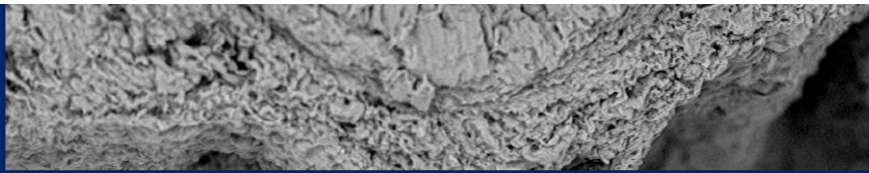

Tussenstap in het proces van het zelf kweken van urethraweefsel.

Het laboratorium van de urologie is ingebed in het [Regenerative Medicine Center Utrecht \(RMCU\)](#). Hier werken wetenschappers en artsen van het UMCU en de Universiteit Utrecht samen om innovatieve regeneratieve behandelopties voor patiënten richting de klinische praktijk te brengen. Een belangrijke horde in de toepassing van tissue engineering is dat het moeilijk is de vaten, met name de haarvaatjes, mee te bouwen in het weefsel. Zonder deze haarvaatjes sterft het weefsel af door een tekort aan zuurstof en voedingsstoffen. Samenwerkend met andere onderzoekers in het RMCU adresseer ik dit probleem. Daarnaast koppel ik vaak terug naar de urologen om samen de klinische focus te formuleren. Buiten het RMCU ben ik onderdeel van internationale samenwerkingsverbanden om trainingsnetwerken voor jonge onderzoekers op te zetten. Een nieuwe generatie wetenschappers is nodig om regeneratieve medicine als een multidisciplinair onderzoeksgebied verder te ontwikkelen, zodat we in de toekomst gevasculariseerde weefsels kunnen nabouwen van klinisch relevante afmetingen.

Bloedvaatje gezien door de electronenmicroscop.

Wetenschappelijke output

Dissertatie

Hennis, PML (2016)

Urethral obstruction in boys

UMC Utrecht

[Bekijk >](#)

**Publicaties
scientific,
peer-
reviewed**

**Vak-
publicaties**

**Voor-
drachten**

4/10

Oncologische urologie

De afdeling oncologische urologie van het UMC Utrecht Cancer Center is één van de drie afdelingen in het UMC Utrecht die, met steun van de raden van bestuur de samenwerking met de zusterafdeling in het AVL-NKI in 2016 verder geïntensiveerd heeft.

De ontvlechting van de oncologische en niet-oncologische urologie heeft ook administratief en organisatorisch verder vorm gekregen. Er zijn nu aparte codes voor oncologische en niet-oncologische zorg, zodat onderscheid gemaakt kan worden tussen de DBC's en DOT's van beide afdelingen. Hierdoor is het duidelijker wat de ontwikkelingen zijn met betrekking tot productiecijfers en de financiële gevolgen daarvan.

Vanaf 2016 is het UMC Utrecht Cancer Center erkend als "Certified ERUS Robotic" financiële gevolgen daarvan.

Vanaf 2016 is het UMC Utrecht Cancer Center erkend als "Certified ERUS Robotic Training Center". Daarom werkt vanaf nu iedere fellow oncologische urologie binnen dit kader toe naar het ERUS certificaat voor robotchirurgie.

Vanaf mei 2016 is Ruud Bosch in het Cancer Center benoemd tot Medisch Clusterhoofd Heelkundig Oncologische Disciplines en lid van het MT. In 2016 is ook verder aandacht besteed aan de fysieke en personele ontvlechting van de polikliniek in twee delen: de oncologische en niet-oncologische urologie. Het is voor het Cancer Center topprioriteit om de oncologisch urologische polikliniek in de toekomst [2017-2018] om te vormen tot een werkelijk multidisciplinaire polikliniek volgens het zorgconcept van het UMC Utrecht Cancer Center.

Staf

Drs. A.E. Boeken Kruger

medisch specialist

Prof. dr. J.L.H.R. Bosch

medisch specialist,
afdelingshoofd, hoogleraar,
opleider

Dr. F.H. Jansen

medisch specialist, fellow

Dr. R.P. Meijer

medisch specialist,
chef de polyclinique,
plaatsvervangend opleider
(vanaf november 2016)

[OVERZICHT ALLE MEDEWERKERS >](#)

Eerste consulten

308

Herhalingsconsult

2.510

Telefonische Consulten

1.203

Herhaalfactor

8,1

[VOLLEDIGE LIJST >](#)

Kliniek

308

2.510

1.203

8,1

[VOLLEDIGE LIJST >](#)

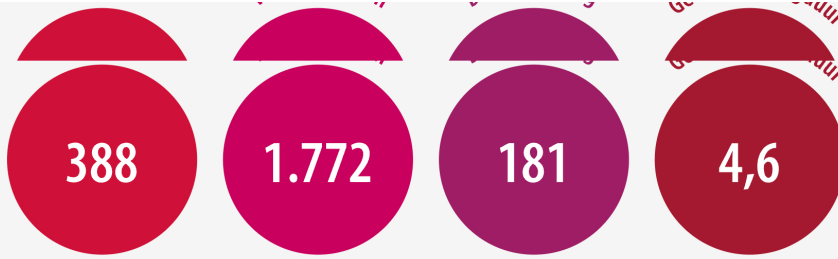
Kliniek

Opnames

Verpleegdagen

Nagverpleging

Gemiddelde ligdt.

[VOLLEDIGE LIJST >](#)

OK

Aantal OK zittingen

[VOLLEDIGE LIJST >](#)

Operatietableau

[VOLLEDIGE LIJST >](#)

Maarten van Elst

Verpleegkundig specialist oncologische

in de urologie van het UMC Utrecht zijn 3 verpleegkundigen werkzaam. Twee binnen de Heelkundige Oncologische Disciplines voor de aandachtsgebieden blaas-, nier- en prostaatcarcinoom. Binnen de Medisch Oncologische Disciplines is een verpleegkundig specialist werkzaam voor mannen met testistumoren.

2016 heeft in het teken gestaan van profilering van de verpleegkundig specialist uro-oncologie als medebehandelaar en lid van het multidisciplinaire behandelteam. Op de verschillende aandachtsgebieden zijn afspraken gemaakt over taakherschikking, substitutie en aanvullingen op de medische behandeling door deze te combineren met aandacht voor psychosociale zorgvragen van de patiënt. De verpleegkundig specialisten hebben een essentiële rol van betekenis gehad bij verschillende kwaliteit verbeterende activiteiten. Voorbeelden hiervan zijn het opstellen van zorgpaden, opstarten van tumorwerkgroepen en herinrichten van standaard zorg conform nieuwe inzichten. Ook hebben de verpleegkundig specialisten een grote bijdrage geleverd in de nauwe samenwerking met de afdelingen urologie van het Antonie van Leeuwenhoek Ziekenhuis en de Tergooi Ziekenhuizen, met name met de hierbij behorende patiëntenlogistiek. De wens is om in de nabije toekomst naast directe patiëntenzorg ook beter toe te komen aan de andere taken binnen de functie van verpleegkundig specialist. Hierbij kan gedacht worden aan het verder optimaliseren van de patiëntenzorg en patiëntenlogistiek. Al dan niet op basis van praktijkgericht onderzoek of evidence-based practice.

Wij zien graag dat de interne zorgprocessen een nog betere afstemming krijgen, passende bij het Zorgconcept van het UMC Utrecht Cancer Center. Een multidisciplinaire polikliniek, speciaal ingericht en georganiseerd aan de behoefte van de uro-oncologische zorgvrager én zorgprofessional, is hier een voorbeeld van. Ook zien we afstemming van externe zorgprocessen binnen een comprehensive cancer netwerk. Zo komen we nog meer in verbinding te staan met de verschillende partner ziekenhuizen, dit ten gunste van de samenwerking.

Wetenschappelijke output

**Publicaties
scientific,
peer-
reviewed**

**Vak-
publicaties**

**Voor-
drachten**

5/10

Kinderurologie

Als JCPU erkend opleidingscentrum voor kinderurologie heeft deze subafdeling van de urologie een breed zorgpalet. Naast de diagnostiek en behandeling van de aangeboren afwijkingen van nieren en urinewegen is er de aloude concentratie van derdelijns behandeling van urine incontinentie bij kinderen.

De vestiging van het Prinses Maxima Centrum voor kinderoncologie in Utrecht heeft geleid tot een nauwe samenwerking met de kinderoncologen in de zorg voor de kinderurologische tumoren. In deze samenwerking is er ook een start gemaakt met het opzetten van een fertiliteitspreservatie programma voor jongens. Dit programma staat ook open voor adolescenten met aangeboren afwijkingen van de lagere urinewegen.

Er is al jaren een groeiende groep patiënten die vanuit de kinderurologische follow-up na behandeling op jonge leeftijd, kan worden overgedragen aan de adolescenten-urologie groep van de afdeling urologie.

Er is al jaren een groeiende groep patiënten die vanuit de kinderurologische follow-up na behandeling op jonge leeftijd, kan worden overgedragen aan de adolescenten-urologie groep van de afdeling urologie.

Kortom 2016 was een enerverend jaar voor de kinderurologie.

Staf

Dr. P. Dik

medisch specialist

Prof. dr. T.P.V.M. de Jong

medisch specialist

Drs. K.L. de Mooij

medisch specialist

medisch specialist,
subafdelingshoofd

medisch specialist,
fellow

medisch specialist,
fellow

[OVERZICHT ALLE MEDEWERKERS >](#)

Eerste consulten

Herhalingsconsult

Telefonische Consulten

Herhaalfactor

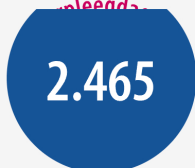
[VOLLEDIGE LIJST >](#)

Kliniek

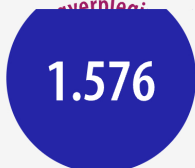
Opnames

Verpleegdagen

Magverpleging

Gemiddelde lijst

[VOLLEDIGE LIJST >](#)

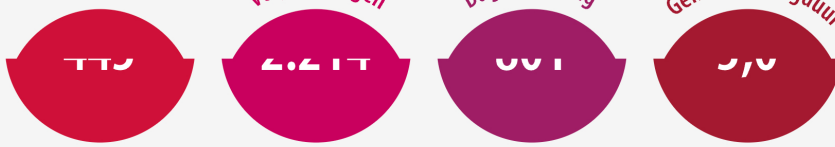
Kliniek

Opnames

Verpleegdagen

Magverpleging

Gemiddelde lijst

[VOLLEDIGE LIJST >](#)

OK

Aantal OK zittingen

951

[VOLLEDIGE LIJST >](#)

Operatietableau

[VOLLEDIGE LIJST >](#)

betrokkenheid zorg geboden aan kinderen met functionele blaasfunctiestoornissen (bijna 100 klinische en 200 poliklinische trainingstrajecten). De werkdruk is in 2016 hoog geweest. Ondanks complexe zorgvragen is het team in staat geweest maatwerk en kwaliteit te leveren, een uitdaging met veel diversiteit aan ervaring en kennis in het team.

2016 was ook het jaar waarin, na de personele wisselingen, het team kon werken aan stabiliteit en onderling vertrouwen.

We zijn er trots op dat in oktober de trainingsapp "Luts en de Plas Academie" werd gelanceerd. Deze app ondersteunt kinderen tijdens de klinische blaastraining op een eigentijdse wijze. Het is een voorbeeld van hoe een klein team naast directe zorg ook innovatief kan zijn.

Het hoog specialistisch niveau van het incontinentieteam brengt als

betrokkenheid zorg geboden aan kinderen met functionele blaasfunctiestoornissen (bijna 100 klinische en 200 poliklinische trainingstrajecten). De werkdruk is in 2016 hoog geweest. Ondanks complexe zorgvragen is het team in staat geweest maatwerk en kwaliteit te leveren, een uitdaging met veel diversiteit aan ervaring en kennis in het team.

2016 was ook het jaar waarin, na de personele wisselingen, het team kon werken aan stabiliteit en onderling vertrouwen.

We zijn er trots op dat in oktober de trainingsapp "Luts en de Plas Academie" werd gelanceerd. Deze app ondersteunt kinderen tijdens de klinische blaastraining op een eigentijdse wijze. Het is een voorbeeld van hoe een klein team naast directe zorg ook innovatief kan zijn.

Het hoog specialistisch niveau van het incontinentieteam brengt als

verantwoordelijkheid mee kennisoverdracht te verzorgen op landelijk en internationaal niveau. Ook dit jaar zijn weer 8 stagiaires uit het land opgeleid tot urotherapeut. De jaarlijkse scholingsdag Urotherapie was wederom een groot succes, met ruim 150 deelnemers, uit verschillende disciplines.

Er ligt een zwaar accent op complexe derdelijns zorg, 80% betreft kinderen met het ingewikkelde medische en psychologische problemen. Dit betekent dat er toenemend behoefte bestaat aan specialisatie en efficiënte zorgpaden, in goede samenwerking met de kinderurologen.

Aandachtspunt voor de komende jaren is positionering van de urotherapie zowel intern als extern, onder andere door het ontwikkelen van een landelijke expertise centrum incontinentiezorg in Utrecht. Daarbij is het van belang beleid te ontwikkelen op het gebied van wetenschappelijk onderzoek.

Gezamenlijk onderzoek, met urologie en psychologie, heeft als doel bestaande behandelmethodes te onderbouwen en kwaliteit van zorg te verbeteren.

Onderzoek

onderzoek.

Gezamenlijk onderzoek, met urologie en psychologie, heeft als doel bestaande behandelmethodes te onderbouwen en kwaliteit van zorg te verbeteren.

Lower urinary tract dysfunction in children

UMC Utrecht

[Bekijk >](#)

[Bekijk >](#)

**Publicaties
scientific,
peer-
reviewed**

**Vak-
publicaties**

**Voor-
drachten**

6/10

Zorg in cijfers

Patiëntcontacten poliklinieken

Benigne urologie

Benigne urologie

Oncologische

Oncologische urologie

Kinderurologie

Kinderurologie

Patiëntcontacten poliklinieken

Benigne urologie

Oncologische

Kinderurologie

Kinder Urologie		27	25	8
Algemene Urologie	508	142	646	656
Geen Urologische/Overige Diagnose	270	663	126	126
TOTAAL EERSTE CONSULT	1697	1719	1554	1446

HERHALINGSCONSULT

Acute Urologie	1224	1012	803	844
Flankerend Fertilitieit	158	142	137	206
Funct. Urologie	1189	1287	1249	1.301
Funct. Urologie RM	157	350	385	414
Kinder Urologie		50	76	82
Algemene Urologie	1.271	667	1.338	1.620
Geen Urologische/Overige Diagnose	335	1189	368	346
TOTAAL HERHALINGSCONSULT	4334	4697	4356	4813

TELEFONISCHE CONSULTEN

Acute Urologie	463	406	471	522
Flankerend Fertilitieit	154	156	146	249
Funct. Urologie	476	581	687	816
Funct. Urologie RM	62	89	151	142
Kinder Urologie	0	29	38	36
Algemene Urologie	336	153	648	852
Geen Urologische/Overige Diagnose	156	565	73	77
TOTAAL TELEFONISCHE CONSULTEN	1647	1979	2214	2694

HERHAALFACTOR

Acute Urologie	3,0	3,1	3,1	4,2
Flankerend Fertilitieit	1,4	1,5	1,7	1,7
Funct. Urologie	3,3	3,9	4,3	5,3
Funct. Urologie RM	5,1	2,7	3,0	4,5
Kinder Urologie		1,9	3,0	10,3
Algemene Urologie	2,5	4,7	2,1	2,5
Geen Urologische/Overige Diagnose	1,2	1,8	2,9	2,7
TOTAAL HERHAALFACTOR	2,6	2,7	2,8	3,3

Nier	57	59	72	63
Prostaat	141	158	177	143
Testis	14	16	16	16
Overige	11	11	11	17
TOTAAL EERSTE CONSULT	287	332	366	308

HERHALINGSCONSULT

Blaas	427	498	580	753
Nier	299	366	331	388
Prostaat	141	158	177	143
Testis	14	16	16	16
Overige	11	11	11	17
TOTAAL EERSTE CONSULT	287	332	366	308

HERHALINGSCONSULT

Blaas	427	498	580	753
Nier	299	366	331	388
Prostaat	951	968	1015	1.217
Testis	105	75	71	64
Overige	68	80	71	88
TOTAAL HERHALINGSCONSULT	1850	1987	2068	2510

TELEFONISCHE CONSULTEN

Blaas	243	240	439	546
Nier	128	104	122	166
Prostaat	309	283	313	403
Testis	66	43	59	38
Overige	20	26	25	50
TOTAAL TELEFONISCHE CONSULTEN	766	696	958	1203

HERHAALFACTOR

Blaas	6,7	5,7	6,4	10,9
Nier	5,2	6,2	4,6	6,2
Prostaat	6,7	6,1	5,7	8,5
Testis	7,5	4,7	4,4	4,0
Overige	6,2	7,3	6,5	5,2
TOTAAL HERHAALFACTOR	6,4	6,0	5,7	6,1

Kinderurologie

	2013	2014	2015	2016
	2013	2014	2015	2016

EERSTE CONSULT

Acute Urologie	23	19	36	25
Flankerend Fertilititeit	134	130	137	163
Funct. Urologie	234	266	278	242
Funct. Urologie RM	247	270	284	246
Kinder Urologie		64	76	84
Algemene Urologie	10	34	215	219
Geen Urologische/Overige Diagnose	99	210	47	37
TOTAAL EERSTE CONSULT	747	993	1073	1016

HERHALINGSCONSULT

Acute Urologie	108	79	75	96
Flankerend Fertilititeit	128	141	153	103
Funct. Urologie	954	757	1016	1.001
Funct. Urologie RM	769	639	656	631
Kinder Urologie		158	342	315
Algemene Urologie	122	79	217	238
Geen Urologische/Overige Diagnose	103	194	70	81
TOTAAL HERHALINGSCONSULT	2184	2047	2529	2465

TELEFONISCHE CONSULTEN

Acute Urologie	85	62	41	47
Flankerend Fertilititeit	38	31	39	35
Funct. Urologie	944	922	839	822
Funct. Urologie RM	408	288	243	290
Kinder Urologie	0	120	174	198
Algemene Urologie	60	72	135	140
Geen Urologische/Overige Diagnose	65	82	68	44
TOTAAL TELEFONISCHE CONSULTEN	1600	1577	1529	1576

TOTAAL TELEFONISCHE CONSULTEN	1000	1377	1339	1370
HERHAALFACTOR				
Acute Urologie	4,7	4,2	2,1	3,8
Flankerend Fertiliteit	1,0	1,1	1,1	0,6
Funct. Urologie	4,1	2,8	3,7	4,1
Funct. Urologie RM	3,1	2,4	2,3	2,6
Kinder Urologie		2,5	4,5	3,8
Algemene Urologie	12,2	2,3	1,0	1,1
Geen Urologische/Overige Diagnose	1,0	0,9	1,5	2,2
TOTAAL HERHAALFACTOR	2,9	2,1	2,4	2,4

Klinieken in

Klinieken in riifars

Kinder Urologie		2,5	4,5	3,8
Algemene Urologie	12,2	2,3	1,0	1,1
Geen Urologische/Overige Diagnose	1,0	0,9	1,5	2,2
TOTAAL HERHAALFACTOR	2,9	2,1	2,4	2,4

HERHAALFACTOR

Acute Urologie	4,7	4,2	2,1	3,8

Flankerend Fertilititeit	1,0	1,1	1,1	0,6
Funct. Urologie	4,1	2,8	3,7	4,1
Funct. Urologie RM	3,1	2,4	2,3	2,6
Kinder Urologie		2,5	4,5	3,8
Algemene Urologie	12,2	2,3	1,0	1,1
Geen Urologische/Overige Diagnose	1,0	0,9	1,5	2,2
Algemene Urologie	0	6	142	150
Geen Urologische/Overige Diagnose	36	122	23	21
TOTAAL OPNAMES	662	631	693	732

VERPLEEGDAGEN

Acute Urologie	985	808	1108	1.186
Flankerend Fertilititeit	76	49	42	83
Funct. Urologie	642	649	736	698
Funct. Urologie RM	528	379	306	333
Kinder Urologie	0	36	38	36
Algemene Urologie	48	82	540	577
Geen Urologische/Overige Diagnose	102	443	128	128
TOTAAL VERPLEEGDAGEN	2381	2446	2898	3041

DAGVERPLEGING

Acute Urologie	114	124	122	128
Flankerend Fertilititeit	12	20	16	27
Funct. Urologie	165	175	150	137
Funct. Urologie RM	105	75	67	62
Kinder Urologie	0	4	12	4
Algemene Urologie	1	4	134	151
Geen Urologische/Overige Diagnose	11	83	18	18
TOTAAL DAGVERPLEGING	408	485	519	527

GEMIDDELDE LIGDUUR

Acute Urologie	3,8	3,5	4,2	4,5
Flankerend Fertilititeit	1,9	1,9	2,0	2,0
Funct. Urologie	3,5	4,4	4,9	4,5
Funct. Urologie RM	3,7	4,0	3,6	3,7
Kinder Urologie		4,5	3,8	4,5
Algemene Urologie		13,7	3,8	3,8
Geen Urologische/Overige Diagnose	2,8	3,6	5,6	6,1

TOTAAL GEMIDDELDE LIGDUUR	3,6	3,9	4,2	4,2

Oncologische urologie (C4-West)

DIAGNOSEGROEP	2013	2014	2015	2016
DAGVERPLEGING				
Blaas	32	56	69	83
Nier	31	51	39	32
Prostaat	37	46	51	48
nier	31	51	39	32
Prostaat	37	46	51	48
Testis	1	1	2	0
Overige	11	22	12	18
TOTAAL DAGVERPLEGING	112	176	173	181

OPNAMES				
Blaas	89	146	184	172
Nier	50	44	34	44
Prostaat	89	100	142	131
Overige	18	11	21	23
TOTAAL OPNAMES	265	316	401	388

VERPLEEGDAGEN				
Blaas	435	615	1020	935
Nier	270	214	176	204
Prostaat	347	358	538	457
Testis	51	73	95	74
Overige	59	49	80	102
TOTAAL VERPLEEGDAGEN	1162	1309	1909	1772

GEMIDDELDE LIGDUUR				
Blaas	4,9	4,2	5,5	5,4
Nier	5,4	4,9	5,2	4,6
Prostaat	3,9	3,6	3,8	3,5

Testis	2,7	4,9	4,8	4,1
Overige	3,3	4,5	3,8	4,4
TOTAAL GEMIDDELDE LIGDUUR	4,4	4,1	4,8	4,6

Kinderurologie (Dolfijn)

	2013	2014	2015	2016
Aantal bedden	13	13	13	13

Kinderurologie (Dolfijn)

	2013	2014	2015	2016
Testis	2,7	4,9	4,8	4,1
Overige	3,3	4,5	3,8	4,4
TOTAAL GEMIDDELDE LIGDUUR	4,4	4,1	4,8	4,6

Nier	5,4	4,9	5,2	4,6
Prostaat	3,9	3,6	3,8	3,5
Testis	2,7	4,9	4,8	4,1
Overige	3,3	4,5	3,8	4,4
TOTAAL GEMIDDELDE LIGDUUR	4,4	4,1	4,8	4,6

Algemene Urologie	2	26	18	83
Geen Urologische/Overige Diagnose	48	38	5	3
TOTAAL DAGVERPLEGING	945	656	798	801

GEMIDDELDE LIGDUUR

Acute Urologie	4,9	6,0	4,2	5,5
Flankerend Fertilititeit	2,2	2,0	2,7	2,9
Funct. Urologie	6,1	5,8	6,6	5,5
Funct. Urologie RM	4,2	3,8	3,9	3,7
Kinder Urologie	5,0	6,2	6,6	5,9
TOTAAL GEMIDDELDE LIGDUUR	5,0	4,9	5,2	5,0

Verrichtingen poliklinieken Verrichtingen poliklinieken

Benigne
urologie

▼
Benigne
urologie

Oncolo-
gische
urologie

▼
Oncolo-
gische
urologie

Kinder-
urologie

▼
Kinder-
urologie

	2013	2014	2015	2016
Katheterwisseling	127	166	201	227
Prostaat-biopsie	57	41	39	44
Cystoscopie en urethroscoopie	629	677	596	795
Echografie-prostaat-transrectaal (TRUS)	283	141	125	173
Echografie blaas	1143	1153	1086	1.320
Echografie testis	10	8	9	3
Echografie nier (video) urodynamisch onderzoek	259 385	248 430	241 412	318 431

Oncologische urologie

	2013	2014	2015	2016
Blaasinstillaties Chemotherapie	193	311	267	293
Katheterwisseling	51	20	20	21
Prostaat-biopsie	58	52	48	52
Cystoscopie en urethroscoopie	376	392	166	97
Echografie-prostaat-transrectaal (TRUS)	72	55	57	60
Echografie blaas	168	151	69	73
Echografie testis	4	3	1	0

Kinderurologie

	2013	2014	2015	2016

Kinderurologie

	2013	2014	2015	2016
Urodynamisch onderzoek 5 of meer kanalen	380	406	432	450
Incontinthetherapie: Nieuwe patiënten screening	184	175	164	135
Flowmetrie	1497	1459	1498	2.833
Nieuwe patiënten screening	184	175	164	135
Flowmetrie	1497	1459	1498	2.833

Operatielabelleau

	Benigne urologie	Oncologische urologie	Kinderurologie
NIER EN PYELUM			
Nefrostomie / percutaan	5	-	8
Verwijderen niersteen / open	2	-	-
Verwijderen niersteen na ingreep aan dezelfde nier	-	-	-
NIER EN PYELUM			
Nefrostomie / percutaan	5	-	8
Verwijderen niersteen / open	2	-	-
Verwijderen niersteen na ingreep aan dezelfde nier	-	-	-
Nefrectomie / partieel / open	1	5	-
Nefrectomie / partieel / laparoscopisch / robotic	-	1	-
Nefrectomie / totaal / open	-	4	10
Nefrectomie / totaal + cavotomie / open	-	-	-
Nefrectomie / totaal / laparoscopisch	-	6	-
Nefro-ureterectomie enkelzijdig / open	-	5	3
Pyeloplastiek / laparoscopisch	-	-	3

Overige operaties aan de nier

6 1 2

Percutane niersteenverwijdering	8	-	-
Pyeloplastiek / open	1	-	22
Pyeloplastiek / laparoscopisch	-	-	3
Overige operaties aan de nier	6	1	2

Nefrectomie / totaal / open	-	4	10
Nefrectomie / totaal + cavotomie / open	-	-	-
Nefrectomie / totaal / laparoscopisch	-	6	-
Nefro-ureterectomie enkelzijdig / open	-	5	3
Nefro-ureterectomie enkelzijdig / laparoscopisch	-	2	-
Bovenpoolsresectie + ureterectomie [±reimplantatie]	1	-	-
Percutane niersteenverwijdering	8	-	-
Pyeloplastiek / open	1	-	22
Pyeloplastiek / laparoscopisch	-	-	3
Overige operaties aan de nier	6	1	2
Sluiten ureterfistel	-	-	1
Ureter / ureterocutaneostomie opheffen	-	-	1
Ureter / inbrengen dubbel J	148	35	19

Ureter / verwijderen dubbel J	94	27	47
Uretercatheter verwijderen	6	2	-
Ureter / rekalinbratie vlg Hendren	-	-	22
Ureter / operatieve behandeling duplicatie	-	-	1
Correctie / revisie urostoma	6	-	-
Revisie pouchklep continent urostoma	2	-	1

BLAAS	Benignie urologie	Oncologische urologie	Kinderrurologie
TUR / Blaastumor[en]	3	62	2
TUR / Overige	4	-	2
Blaasbiopsie [waarvan met PDD]	12 [1]	33 [29]	3
Endovesicale coagulatie	10	40	-
Chromocystoscopie	409	100	588
Diverticulectomie	1	-	9
Verwijderen urachus[fistel]	1	-	-
Cystectomie partieel	-	-	1
Radicale cystectomie / exenteratie, waarvan:	1	30	-
<i>Met orthotope blaasvervanging / Indiana pouch</i>	-	1	-
<i>Open</i>	1	14	-
<i>Robot-assisted</i>	-	16	-
Cystotomie / section alta	5	-	-
Cystotomie / percutaan / suprapubische catheter	43	-	17
Cystotomie / verwijderen blaassteen of corpus aliënum	7	-	2
Cystotomie / open	-	-	1
Cystotomie opheffen / revisie	-	-	-
Blaassteenverwijdering / transurethraal	31	1	1
Botox-injecties blaas	152	-	21
Blaas / verwijderen bloedstolsels	7	4	-
Sluiten van fistel van de blaas	-	-	1

Sluiten vesico-vaginale fistel	6	-	-
Sluiten vesico-rectale fistel	1	-	-
Aanleggen vesico-vaginale fistel	-	-	-
Sluiten blaasperforatie / hechten blaas	-	-	1
Blaasdistensie volgens Helmstein	-	-	1
Blaashalsplastiek [Y-V plastiek]	-	-	2
Blaashalsincisie vrouw	-	-	-
Continente blaasvervangng zonder cystectomy [Indiana pouch]	-	-	-
Enterocystoplastiek	5	-	3
Detrusormyectomie [auto-augmentatie]	-	-	2
Plastiek ivm extrophia vesicae	-	-	2
Vesicostoma aanleggen / Appendico-vesicostomie / Monti	6	-	6
Sluiten blaashals	1	-	1
Colposuspensie volgens Burch	4	-	8
Fasciesling procedure / suspensie mbv facielus	11	-	5
TVT / TOT	3	-	-
Doornemen / verwijderen TVT / TOT	-	-	-
Blaas diversen	-	-	-

Blaas diversen	-	-	-

Colposuspensie volgens Burch	4	-	8
Fasciesling procedure / suspensie mbv facielus	11	-	5
TVT / TOT	3	-	-
Doornemen / verwijderen TVT / TOT	-	-	-
Blaas diversen	-	-	-

Enterocystoplastiek	5	-	3
Detrusormyectomy [auto-augmentatie]	-	-	2
Plastiek ivm extrophia vesicae	-	-	2
Vesicostoma aanleggen / Appendico-vesicostomie / Monti	6	-	6
Sluiten blaashals	1	-	1
Colposuspensie volgens Burch	4	-	8
Fasciesling procedure / suspensie mbv facielus	11	-	5
TVT / TOT	3	-	-
Excisie pathologische afwijkingen urethra	-	-	-
Excisie pathologische afwijkingen urethra met laser	9	-	1
Meatotomie	2	-	148
Urethrotomie interna vlgs Sachse [± Laser]	25	2	9
Urethrotomia interna vlgs Otis	12	6	20
Externe sfincterotomie	1	-	-
Incisie syringocele	-	-	-
Incisie peri-urethraal abces	1	-	-
Incisie ring van Mohrmann	-	-	2
TUR klep	-	-	193
Correctie/sluiten urethrafistel	1	-	18
Anastomose urethra/end-to-end reconstructie	19	-	-
Reconstructie urethra /graft /augmented anastomotic	14	-	4
Perineale urethrostomie	1	-	-
Reconstructie urethra kind [excl. hypo-/epispadie]	-	-	-
Reconstructie megalourethra	-	-	1
Implantatie artificiële sfincter bulbair	22	-	-
Implantatie artificiële sfincter blaashals	-	-	-
Explantatie artificiële sfincter	2	-	-
Overige plastische operaties van de urethra	2	-	1
Urethra / macroplastiek submucosaal	-	-	1
Herstel epispadie	-	-	1
Herstel hypospadie / excisie chorda	-	-	12
Herstel hypospadie / reconstructie urethra	4	-	39
Hypospadiecorrectie MAGPI	-	-	37
Hypospadiecorrectie Duckett	-	-	9

Dilatatie urethra /verwijderen steen	2	-	-
Dilatatie urethra / overig oa filiforme bougies	29	2	4
Biopsie urethra / periurethraal	-	-	1
Urethra / overig	4	-	2

SCROTAAL

	Benigne urologie	Oncologische urologie	Kinderoorlogie
Incisie en drainage testis	-	-	-
Excisie hydrocele (Winkelmann)	11	-	7
Excisie varicocele / Palomo / evt laparosc.	1	-	1
Excisie pathologische afwijkingen scrotum / overig	-	-	1
Orchidectomie / enkelzijdig ± epidydimis	3	11	29
Orchidectomie / dubbelzijdig ± epidydimis [oa Riba]	-	-	-
Laparoscopisch verwijderen abdominale testis	1	-	-
Plastische operatie scrotum (inclusief hechten)	-	-	-
Orchidopexie / enkelzijdig	1	-	111
Orchidopexie d.m.v. endoscopie / enkelzijdig	-	-	4
Orchidopexie / dubbelzijdig	1	-	21
Biopsie testis /enkelzijdig	17	2	1
Biopsie testis / dubbelzijdig	6	-	-
Biopsie scrotum / zaadstreng / tunica vaginalis	-	-	-
Testisimplantaat	-	1	3
Testisimplantaat verwijderen	-	2	1
Funiculolyse / enkelzijdig / microscopisch	2	-	-
PESA (Percutane Epidydimale Sperma Aspiratie) / MESA	51	-	-
Incisie / drainage epidydimis	-	-	-
Epidydimectomie / enkelzijdig	-	-	-
Excisie spermatocele	3	-	-
Vasectomie / enkelzijdig	1	1	-
Vasectomie / dubbelzijdig	38	-	2
Vasovasostomie na sterilisatie / enkelzijdig	-	-	-
Vasovasostomie na sterilisatie / dubbelzijdig	3	-	-
Electroeiaculatie	5	-	3

Scrotumexploratie	7	-	-
Overig	1	-	-

PENIS	Benigne urologie	Oncologische urologie	Kinderurologie
Penisamputatie / partieel / totaal	-	1	-
Penisbiopsie	7	3	-
Excisie pathologische afwijkingen mbv laser	12	5	-
Frenulumplastiek	3	-	12
Correctie kromstand bij M.Peyronie /curved penis / oa Nesbit en penoplicatie	2	-	36
Penisbasisplastiek / verlenging	-	-	4
Shunt corp. cavernosa-spongiosum aanleggen	-	-	-
Preputiotomie /dorsal slit	-	1	1
Preputiumplastiek bij verklevingen	1	-	3
Preputiumplastiek bij fimosis	1	-	38
Preputiumplastiek bij hypospadie	-	-	68
Circumcisie	12	1	14
Lokale excisie/herstel overige pathologische afwijkingen	3	1	4

LYMFEKLIERDISSECTIES	Benigne urologie	Oncologische urologie	Kinderurologie
Inguinale lymfeklierdissectie (peniscarcinoom)	-	3	-
Pelviene lymfeklierdissectie (open)	-	10	-
Pelviene lymfeklierdissectie (laparoscopisch /robotic)	-	53	-
Pelviene lymfeklierdissectie (open)	-	10	-

Pelviene lymfeklierdissectie (laparoscopisch /robotic)	-	53	-
Retroperitoneale lymfeklierdissectie (oa testistumoren)	-	13	-
Waarvan robotassisted:	-	4	-

OVERIGE OPERATIES	Benigne urologie	Oncologische urologie	Kinderurologie
Re-laparotomie	1	-	-
Proeflaparotomie	5	8	1
Laparoscopie diagnostisch	1	1	20
Correctie dehiscentie buikwand / lumbotomie Proeflaparotomie	1	-	-
Laparoscopie diagnostisch	1	1	20
Correctie dehiscentie buikwand / lumbotomie	1	-	-
Hernia inguinalis operatie enkelzijdig	-	-	46
Hernia inguinalis operatie dubbelzijdig	-	-	2
Hernia cicatricialis operatie / oa parastomale hernia	-	1	1
Appendectomie	-	-	1
Adhesiolysis (opheffen streng /volvulus)	6	-	-
Omentumplastiek	3	1	-
Incisie /drainage van huid / subcutis	5	-	2
Vagina / overige	-	-	4
Colostomie	-	1	-

	Urologie	Pathologische fysiologie	Neurologie
Excisie van pathologische afwijkingen van huid	-	-	-
Vulva / losmaken synechia	-	-	1
Vagina / overige	-	-	4
Colostomie	-	1	-

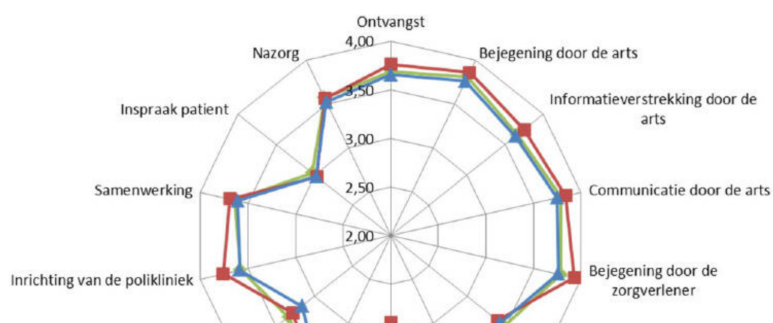
Hernia cicatricialis operatie / oa parastomale hernia	-	1	1
Appendectomie	-	-	1
Adhesiolysis (opheffen streng /volvulus)	6	-	-
Omentumplastiek	3	1	-
Incisie /drainage van huid / subcutis	5	-	2
Excisie van pathologische afwijkingen van huid	-	-	6
Vulva / losmaken synechia	-	-	1
Vagina / overige	-	-	4
Colostomie	-	1	-

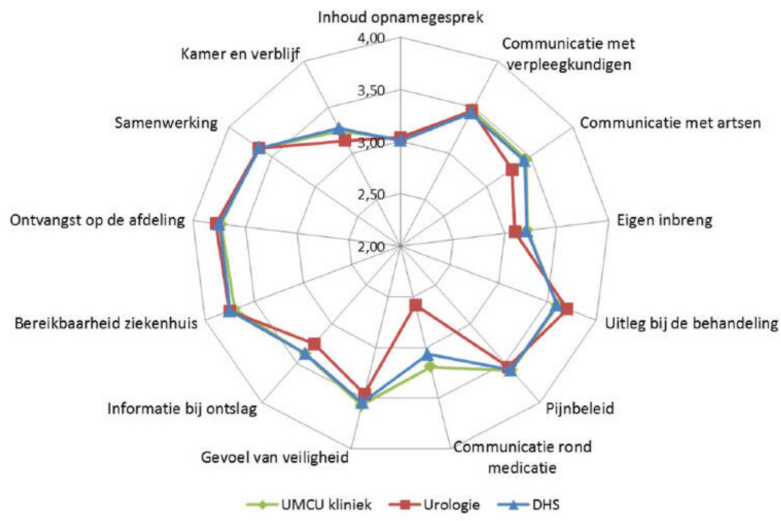
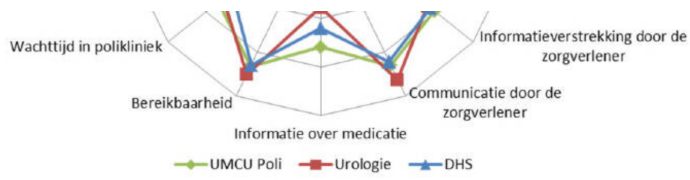

MIP MELDINGEN

Medische staf Urologie	12
Poli Urologie	5

KWALITEITSDIMENSIES POLIKLINISCHE ZORG

Onderwijs & Opleiding

Medische opleiding studenten

De afdeling urologie nam actief deel aan het onderwijs in het kader van de blokken "acute chirurgie", "gezonde en zieke cellen" en "circulatie" en daarnaast aan stafcolloquia, klinisch lijnonderwijs en thema-onderwijs. Op de afdeling participeerden vrijwel permanent enkele coassistenten in de dagelijkse activiteiten. Zeven studenten volgden hun Algemene Semi-arts stage (ASAS), aan de afdeling urologie, klinisch lijnonderwijs en thema-onderwijs. Op de afdeling participeerden vrijwel permanent enkele coassistenten in de dagelijkse activiteiten. Zeven studenten volgden hun Algemene Semi-arts stage (ASAS), een klinische stage van 3 maanden, eventueel gecombineerd met een onderzoeksstage van 3 maanden. In 2016 waren 6 studenten technische geneeskunde te gast voor een klinische en onderzoeksstage. Twee bachelor studenten Biomedische Wetenschappen liepen stage bij Dr. De Graaf in het kader van hun masteropleiding Regenerative Medicine & Technology.

De opleiding van AIOS in het cluster Utrecht

Het academische deel van de urologische opleiding (2-3 jaar) vond plaats in het UMC Utrecht. In 2016 is de opleidingsvisiting met goed resultaat doorlopen en is er een nieuwe erkenning voor 5 jaar verkregen. De nieuwe opleider is dr. L.M.O. de Kort en de nieuwe plaatsvervangend opleider dr. R.P. Meijer.

Het academische deel van de urologische opleiding (2-3 jaar) vond plaats in het UMC Utrecht. In 2016 is de opleidingsvisiting met goed resultaat doorlopen en is er een nieuwe erkenning voor 5 jaar verkregen. De nieuwe opleider is dr. L.M.O. de Kort en de nieuwe plaatsvervangend opleider dr. R.P. Meijer. Clusterpartners zijn het Jeroen Bosch Ziekenhuis te Den Bosch, het Elisabeth Ziekenhuis te Tilburg en het Antonius Ziekenhuis te Nieuwegein-Utrecht.

De afdeling organiseerde aan het begin van het jaar drie introductiedagen voor de nieuwe aios en andere geïnteresseerden. Er werden acht (externe) refereeravonden georganiseerd binnen het cluster Utrecht waarvan vier door onze afdeling. Maandelijks werden er wetenschapsbesprekingen gehouden, een journal club en onderwijs voor AIOS door stafleden. Daarnaast waren er vier complicatiebesprekingen. Het Urologisch Vaardigheidsonderwijs (UVO) kreeg steeds meer vorm en werd meerdere keren georganiseerd.

WEEK 1	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
4 + 5 jan	hele dag	collegezaal	Introductiedagen	UMCU	Nieuwe aios
5 jan	19.30	Vroeg	CIS-avond: Testispathologie	Evers, Rijnja stafid: Lock	aios cluster
6 t/m 8 jan	hele dag	divers	Startweek Urologie	Staf et al	aios

WEEK 2	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
14 jan	12.45	Academiegebouw	Promotie Hennis	UU	Allen
4 + 5 jan	hele dag	collegezaal	Introductiedagen	UMCU	Nieuwe aios
5 jan	19.30	Vroeg	CIS-avond: Testispathologie	Evers, Rijnja stafid: Lock	aios cluster
6 t/m 8 jan	hele dag	divers	Startweek Urologie	Staf et al	aios

WEEK 2	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
14 jan	12.45	Academiegebouw	Promotie Hennis	UU	Allen
21+22 jan	hele dag	Rotterdam	Cursus Female Urology & Urogynaecology	UOI	Leong, Rijnja

WEEK 4	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
28 jan	12-16	Skills Lab	UVO	stafid: Bosch	aios
29 jan	13-17	JBZ	Cursus beeldvorming in urologie	JBZ	Hoekstra, Lammers

WEEK 5	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor

WEEK 5	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
1 feb	16.00	V1 (C04.203)	Wetenschaps-presentatie	Onderzoeker: De Graaf	Allen
2 feb	19.30	Vroeg	CIS-avond: Penispathologie	Leong stafid: Lock, Meijer	aios cluster
5 feb	07.00	V1 (C04.203)	CAT	Schroeder [aios] Dik [stafid]	aios

WEEK 6	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
9 feb		UMCU	Cursus Feedback voor aios	DOO, UMCU	Bouma-Houwert
9 feb	19.30	Utrecht	Refereeravond UMCU	sprekers	Allen
10 feb	16.00	V1 (C04.203)	Onderwijs door stafid	De Kort	aios
12-feb	14.00	KC.00.046.1	Onderwijs door stafid	De Jong	aios

WEEK 7	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
15 feb	16.15	V1 (C04.203)	Presentatie	Blok (ASAS)	
19 feb	hele dag	Utrecht	Theoretisch Onderwijs Testis/Penis en Bijnier	UOI	aios

WEEK 8	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
15 feb	16.15	V1 (C04.203)	Presentatie	Blok (ASAS)	
19 feb	hele dag	Utrecht	Theoretisch Onderwijs Testis/Penis en Bijnier	UOI	aios

WEEK 8	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor

WEEK 9	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
1 mrt	19.30	Vroeg	CIS-avond: Bijnier	stafid:	aios
9 feb	19.30	Utrecht	Refereeravond UMCU	sprekers	Allen
10 feb	16.00	V1 (C04.203)	Onderwijs door stafid	De Kort	aios
12-feb	14.00	KC.00.046.1	Onderwijs door stafid	De Jong	aios

WEEK 7	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
15 feb	16.15	V1 (C04.203)	Presentatie	Blok (ASAS)	
19 feb	hele dag	Utrecht	Theoretisch Onderwijs Testis/Penis en Bijnier	UOI	aios

WEEK 8	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor

WEEK 11	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
18 mrt	07.00	V1 (C04.203)	CAT	Hoekstra [aios] Meijer [stafid]	aios

WEEK 12	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
22 mrt	16.00	V1 (C04.203)	Opleidingsvergadering	Aios + staf	Aios + staf
22 mrt	19.30	Tilburg	Refereeravond EZT	sprekers	Allen
23 mrt	19.30	Zeist	EAU review	Aios	Allen

WEEK 13	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
29 mrt	19.30	Vroeg	CIS-avond: BPH-1	Stafid: Beganović	aios cluster

WEEK 14	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
4 apr	16.00	V1 (C04.203)	Wetenschaps- presentatie	Onder- zoeker: Rijnja	Allen

WEEK 15	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
12 apr	16.00	V1 (C04.203)	Complicatiebespreking	aios: Lammers stafid: Beganović	aios
12 apr	19.30	Utrecht	Refereeravond UMCU	sprekers	Allen
14 + 15 apr	hele dag	UMCU	Cursus Management deel 1	DOO, UMCU	Lammers

WEEK 16	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
18 apr	16.00	V1 (C04.203)	Wetenschaps- presentatie	Onder- zoeker: Prins	Allen
19 apr	19.30	Vroeg	CIS-avond: BPH-2	stafid: De Kort	aios cluster
22 apr	hele dag	Utrecht	Theoretisch Onderwijs BPH / LUTS	UOI	aios

WEEK 17	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
29 apr	07.00	V1 (C04.203)	CAT	Bouma- Houwert [aios] Lock [stafid]	aios

WEEK 18	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
2 mei	16.00	V1 (C04.203)	Wetenschaps-presentatie	Onderzoeker	Allen

WEEK 18/19	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
6-10 mei	hele dag	San Diego	AUA	AUA	Allen

WEEK 19	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
12 mei	13-16	Skills Lab	UVO	De Kort	aioS

WEEK 20	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
19+20 mei	Hele dag		Voorjaarsvergadering NVU	NVU	Allen

WEEK 21	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
24 mei	19.30	Den Bosch	Refereeravond JBZ	sprekers	Allen
26+27 mei	hele dag	UMCU	Cursus Management deel 2	DOO, UMCU	Leong
27 mei	07.00	V1 (C04.203)	CAT	Rijnja [aioS] Bosch [stafid]	aioS

WEEK 22	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
30 mei	16.00	V1 (C04.203)	Onderwijs door stafid	Meijer	aioS
31 mei	19.30	Vroeg	CIS-avond	Stafid: De Kemp (evt.)	aioS cluster
1 jun	12-17	Roze Collegezaal	DHS wetenschaps-middag	DHS	Allen

WEEK 23	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
6 jun	16.00	V1 (C04.203)	Wetenschaps-presentatie	Onderzoeker: Wassenberg	Allen
10 jun	hele dag	UMC Utrecht	Training in robotchirurgie	UOI/Meijer	Allen
11 jun		diverse locaties	EBU mondelinge examens	EBU	aioS (6e ir)

	LOCATIES	EXAMENS		(DE JIS)	
WEEK 24	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
14 jun	16.00	V1 (C04.203)	Opleidingsvergadering	Aios + staf	Aios + staf
WEEK 25	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
21 jun	mid-dag	afd Klin. Fysica	Laser onderwijs (ihkv UVO)	Klinische Fysica	aios
21 jun	19.30	Vroeg	CIS-avond: QUIZ	Staflid: Bosch	aios cluster
24 jun	07.00	V1 (C04.203)	CAT	Evers [aios]	aios
WEEK 26	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
1 jul	hele dag	Utrecht	Toets EBU	EBU	aios
WEEK 27	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
4 jul	16.00	V1 (C04.203)	Wetenschaps-presentatie	De Vocht (anios)	Allen
WEEK 28	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
15 jul	16.00	V1 (C04.203)	Complicatiebespreking	aios: Leong staflid: Jansen	aios
WEEK 31	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
1 aug	16.00	V1 (C04.203)	Wetenschaps-presentatie	Onderzoeker	Allen
WEEK 34	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
23 aug	16.00	V1 (C04.203)	Opleidingsvergadering	Aios + staf	Aios + staf
26 aug	10.00	V2 (C04.326)	Opleidingsvisitatie	Aios + staf	Aios + staf
6 sep	mid-dag	St Antonius	UVO	staf St Antonius	aios
WEEK 37	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
13 sep	16.00	V1 (C04.203)	Opleidingsvergadering	Aios +	Aios +

WEEK 38	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
22+23 sep	hele dag	UMCU	Cursus Management deel 1	DOO, UMCU	Leong
	dag			Antonius	

WEEK 37	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
13 sep	16.00	V1 (C04.203)	Opleidingsvergadering	Aios + staf	Aios + staf

WEEK 38	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
22+23 sep	hele dag	UMCU	Cursus Management deel 1	DOO, UMCU	Leong

WEEK 39	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
27 sep	19.30	Utrecht	Refereeravond UMCU	sprekers	Allen
29 sep	hele dag		Chirurgische Anatomie van het kleine Bekken	UOI	Evers
30 sep	16.00	V1 (C04.203)	Complicatiebespreking	aios: Rijnja staflid: Lock	aios

Niet doorgedaan, vrij genome wegens geboorte zoon

WEEK 40	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
3 okt	16.00	V1 (C04.203)	Wetenschaps-presentatie	Onderzoeker	Allen

WEEK 41	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
11 okt	13-15	klinische fysica	Laser onderwijs (ihkv UVO)	stafleden klinische fysica	aios
11 okt	19.30	Nieuwegein	Refereeravond AZN	sprekers	Allen

WEEK 44	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
4 nov	hele dag		NVU najaars-vergadering	NVU	Allen

WEEK 45	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
7 nov	16.00	V1 (C04.203)	Wetenschaps-presentatie	Onderzoeker	Allen
11 nov	07.00	V1 (C04.203)	CAT	Lammers [aios] Rosier [staflid]	aios

11 nov 13-16 Skills Lab UVO TURP en penispathologie De Kemp aios

WEEK 46	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
15 nov	19.30	Utrecht	Refereeravond UMCU	sprekers	Allen
16 nov			EBU toets	EBU	aios (6ejrs)

WEEK 47	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
24+25 nov	hele dag	UMCU	Cursus Management deel 2	DOO, UMCU	Lammers
25 nov	07.00	V1 (C04.203)	CAT	Leong [aios] Beganovic/Jansen [stafid]	aios

WEEK 48	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
30/11 + 1/12	hele dag	UMCU	Cursus Patiëntveiligheid	DOO, UMCU	Bouma-Houwert

WEEK 49	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
5 dec	16.00	V1 (C04.203)	Wetenschaps-presentatie	Onderzoeker	Allen
6 dec	mid-dag		UVO MRI prostaat	Wessels (radioloog)	aios

WEEK 50	Tijd	Locatie	Onderwerp	Door	Voor
13 dec	16.00	V1 (C04.203)	Opleidingsvergadering	Aios + staf	Aios + staf
13 dec	19.30	Den Bosch	Refereeravond JBZ	JBZ	Allen
16 dec	16.00	V1 (C04.203)	Complicatiebespreking	aios: Evers stafid: Meijer	aios

Onderzoek

Onderzoek

Benigne urologie

Oncologische urologie

uurologie

Kinderurologie

Benigne urologie

Krimpen-studie: Natuurlijk beloop van urogenitale klachten bij mannen ouder dan 50 jaar.

Looptijd: 2004 – lopend

Financier: eigen middelen, GSK, Ferring

Afdeling: Urologie UMC Utrecht,

Huisartsgeneeskunde Erasmus MC,

Urologie UMC Groningen

Analyse van uroflowmetrie-curves bij vrouwen

METC: niet WMO plichtig

Looptijd 2014 - heden

Financier: eigen middelen

Afdeling Urologie

Onderzoekers: Drs. M.R. Sorel, Dr. L.M.O. de Kort, Dr.

P.F.W.M. Rosier, Prof.dr.ir. B.J. Geurts (TU Twente)

Huisartsgeneeskunde UMCG

Onderzoeker: Drs. B. van Doorn, Dr. E.T. Kok, Dr. M.H. Blanker, Prof.dr. J.L.H.R. Bosch

In vivo comparison of air charged catheters with

Huisartsgeneeskunde UMCG

Onderzoeker: Drs. B. van Doorn, Dr. E.T. Kok, Dr. M.H. Blanker, Prof.dr. J.L.H.R. Bosch

In vivo comparison of air charged catheters with water filled catheters for intravesical and intrarectal pressure recording during urodynamic testing.

METC: 13-170

Looptijd: 2013 – lopend

Financier: T- doc company

Afdeling: Urologie

Onderzoeker: Dr. P.F.W.M. Rosier

Ontwikkeling blaas-buikdruk model; fysiek en digitaal

Detrusor voiding contraction and contractility; retrospective analysis of urodynamic analysis versus not invasive signs and symptoms

METC: niet WMO plichtig; retrospectief, geanonimiseerd database onderzoek

Looptijd 2012 – heden

Financier: Ono Pharma

Afdeling: Urologie

Onderzoeker: Dr. P.F.W.M. Rosier

Ontwikkeling minimaal invasieve detrusor activiteitsmeter

Looptijd 2012 (ontwikkeling en bouwen prototype) – heden

Financier: Eigen middelen

Afdeling: Urologie, Afdeling MTKF

Onderzoeker: Dr. P.F.W.M. Rosier

Ontwikkeling van: Utrechtse Blaasfunctie

Vragenlijst, Testversie Lente 2015

METC: 15-247 niet WMO plichtig

Looptijd: 2015 - heden

Financier: eigen middelen

Afdeling: Urologie

Onderzoeker: Dr. P.F.W.M. Rosier

Analyse van detrusoronderactiviteit m.b.v.

pressure flow studies

METC: niet WMO plichtig

Looptijd: 2015 heden

Analyse van detrusoronderactiviteit m.b.v.

pressure flow studies

METC: niet WMO plichtig

Looptijd: 2015 heden

Financier: eigen middelen

Afdeling Urologie

Onderzoekers: Drs. C.S. Ten Donkelaar, Dr. P.F.W.M.

Rosier, Dr. L.M.O. de Kort

Long term follow up in boys operated for hypospadias

METC: 11-099

Looptijd: 2011 – lopend

Financier: eigen middelen

Afdeling: Urologie

METC: niet WMO plichtig

Looptijd: 2014 – lopend

Financier: eigen middelen

Afdeling: Urologie

Onderzoekers: Dr. L.M.O. de Kort, Dr. P. de Graaf,

Prof.dr. J.L.H.R. Bosch

Profiling PSA glycosylation as putative prostate cancer biomarker by high resolution native mass spectrometry

METC: 15 - 096

Looptijd: 2015 - heden

Financier: Urologie

Onderzoekers: Dr. R.P. Meijer, Dr. L.M.O. de Kort

Oncologische urologie

Blaasnavigatie bij cystoscopie voor blaaskankerdiagnostiek.

METC: 11 – 079

Looptijd: 2011 – 2016

Financier: BOEM-project

Onderzoekers: Drs. M. Agenant, Dr. H-J. Noordmans,

Prof.dr. J.L.H.R. Bosch.

Profiling PSA glycosylation as putative prostate cancer biomarker by high resolution native mass spectrometry.

METC: 15 - 096

Looptijd: 2015 - heden

Financier: Urologie

Onderzoekers: Dr. R.P. Meijer, Dr. L.M.O. de Kort

A phase II validation of in vivo Raman

A phase II validation of in vivo Raman spectroscopy for bladder cancer diagnosis.

METC: 11-262

Looptijd: 2011 – heden

Financier: Eigen middelen oncologische urologie

Onderzoekers: Drs. M. Agenant, Drs. O. Wegelin, Dr. C. van Swol, Dr. G.N. Jonges, Prof.dr. J.L.H.R. Bosch.

MRI to quantify renal tumor motion: an observational study in order to develop a radiation treatment for renal cancer.

METC: 11 - 999

Looptijd: 2011-2017

Financier: Afdeling Radiotherapie

Onderzoekers: Drs. F.M. Prins, Dr. L. Kerkmeijer,

Psychosociale zorgbehoefte van mannen met gediagnosticeerd prostaatkanker.

METC: 14 – 132; niet WMO plichtig

Looptijd: 2014 - 2016

Financier: Eigen middelen, GlaxoSmithKline,

European Association of Urology.

Onderzoekers: Drs. M-A. van Stam, Dr. H.G. van der

Poel, Prof.dr. S. Horenblas, Prof.dr. N. Aaronson,

Prof.dr. J.L.H.R. Bosch.

Kies Gerust op Maat – Optimalisatie van het Kies

Kies Gerust op Maat – Optimalisatie van het Kies Gerust Gesprek voor patiënten met kanker [onder andere prostaatkanker].

METC: 16 – 654

Looptijd: 2016 – heden

Financier: Juliuscentrum en Cancer Center.

Onderzoekers: Drs. E. Noteboom, Dr. C. Helsper, Dr. A. May, Prof.dr. E. van der Wall, Prof.dr. N. de Wit.

Chirurgische aspecten bij diagnostiek en behandeling van kiemceltumoren van de testis.

Looptijd: 2016 – heden

Promotie-onderzoek

Financier: Cancer Center, Astellas.

Onderzoekers: Drs. J.M. Blok, Prof.dr. S. Horenblas,

TED-kousen, Een last en een noodzaak?

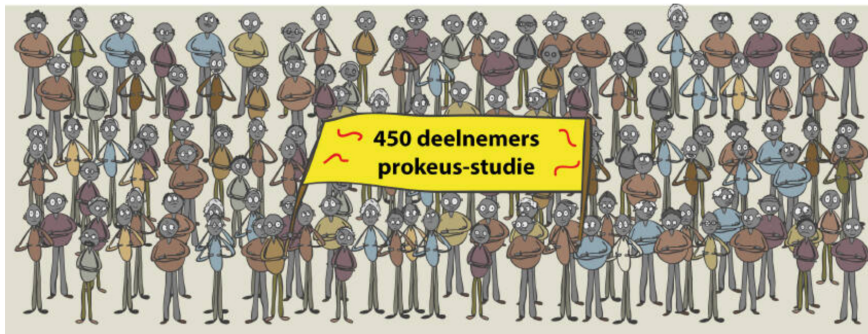
METC: 14-625 niet WMO plichtig

Looptijd: 2014 – lopend

Financier: eigen middelen

Afdeling: Urologie

Onderzoeker: Dr. R.P. Meijer

PROKEUS – Factors influencing choice of treatment, quality of life and decisional regret in patients with localized prostate cancer.

METC: 14 – 284; niet WMO plichtig.

Looptijd: 2014 - heden

Financier: Eigen middelen, GlaxoSmithKline, European Association of Urology.

Onderzoekers: Drs. M-A. van Stam, Dr. H.G. van der Poel, Prof.dr. S. Horenblas, Prof.dr. N. Aaronson, Prof.dr. J.L.H.R. Bosch.

Kinderurologie

Diagnostiek, de rol van infravesicale obstructie en langetermijntkomsten na behandeling van

Sensorische responsiviteit en blaasproblemen bij kinderen met en zonder autisme spectrum

Kinderurologie

Diagnostiek, de rol van infravesicale obstructie en langetermijntkomsten na behandeling van

Afdeling: Kinderurologie i.s.m. Covalent en de Psycho Sociale Afdeling van het WKZ

Onderzoeker: A.J. Nieuwhof-Leppink, Dr. A.J. Klijn, Prof.dr. T.P.V.M. de Jong

Sensorische responsiviteit en blaasproblemen bij kinderen met en zonder autisme spectrum

Prof.dr.T.P.V.M. de Jong, Dr. A.J. Klijn, Dr.ir. R.E. van de Vosse, ir. K.H. Lindenhovius, Drs. H. Tjabbes, MBA, Prof.dr.ir. M.J.A.M. van Putten

Motivatie en therapietrouw bij blastraining en gebruik van Serious Game.

METC: 14-654/C

Looptijd: 2014 – heden

Financier: eigen middelen

Afdeling: Medische psychologie en maatschappelijk werk/ Kinderurologie

Onderzoeker: A.J. Nieuwhof-Leppink

Publicaties

Benigne urologie

Oncologische urologie

Kinderurologie

Publicaties scientific, peer-reviewed

Hennis, PML (2016)

Urethral obstruction in boys

UMC Utrecht

[Bekijk >](#)

Publicaties scientific, peer-reviewed

Abrams, P, Damaser, MS, Niblett, P, **Rosier, PFWM**, Toozs-Hobson, P, Hosker, G, Kightley, R & Gammie, A (2016) Air filled, including "air-charged", catheters in urodynamic studies: does the evidence justify their use? *Neurourology and urodynamics*, vol. 36, no. 5, pp.1234-1242

Anding, R, **Rosier, P**, Smith, P, Gammie, A, Giarenis, I, Rantell, A, Thiruchelvan, N, Arlandis, S & Cardozo, L (2016) When should video be added to conventional urodynamics in adults and is it justified by the evidence? ICI-RS 2014 *Neurourology and urodynamics*, vol. 35, no. 2, pp. 324-329.

Asimakopoulos, AD, De Nunzio, C, Kocjancic, E, Tubaro, A, **Rosier, P** & Finazzi-Agrò, E (2016) Measurement of post-void residual urine. *Neurourology and urodynamics*, vol. 35, no. 1, pp. 55-57.

Bosch, JLHR, Everaert, K, Weiss, JP, Hashim, H, Rahnama'i, MS, Goessaert, AS & Aizen, J (2016) Would a new definition and classification of nocturia and nocturnal polyuria improve our management of patients? ICI-RS 2014 *Neurourology and urodynamics*, vol. 35, no. 2, pp. 283-287.

ten Donkelaar, C, Rosier, P & de Kort, L (2016) International Continence Society definition of detrusor underactivity; analysis of clinical parameters and comparison with contractility grading methods. *Neurourology and urodynamics*, vol. 35, no. S4, pp. S71-S71.

Goessaert, A-S, Walle, JV, **Bosch, JLHR**, Hoebeke, P & Everaert, K (2016) Nocturnal Polyuria: Excess of

Mehnert, U, Heck-de Kort, L, Wöllner, J, Kozomara, M, van Koeveeringe, GA & Kessler, TM (2016) Effects of onabotulinumtoxinA on cardiac function following intradetrusor injections. *Experimental Neurology*, vol. 285, no. Pt B, pp. 167-172.

Muller, I, Oude Ophuis, RJA, Broekmans, FJM & **Lock, TMTW** (2016) Semen cryopreservation and usage rate for assisted reproductive technology in 898 men with cancer' *Reproductive Biomedicine Online*, vol. 32, no. 2, pp. 147-153.

Ottenhof, SR, de Graaf, P, Soeterik, TFW, Neeter, LMFH, Zilverschoon, M, Spinder, M, **Bosch, JLHR**, Bleys, RLAW & **de Kort, LMO** (2016) Architecture of the Corpus Spongiosum: An Anatomical Study. *The Journal of Urology*, vol. 196, no. 3, pp. 919-925.

Rosier, PFW (2016) Re: Park J, Lavelle JP, Palmer MH. Voiding dysfunction in older women with overactive bladder symptoms: A comparison of urodynamic parameters between women with normal and elevated post-void residual urine. *Neurourology and urodynamics*, vol. 35, no. 1, pp. 100-101.

Rosier, PFWM, Hermanns, RK, Svihra, J, Homma, Y & Wein, A (2016) Authors' response: Re: Rosier PFWM, Kirschner-Hermanns R, Svihra J, Homma Y, Wein AJ. ICS teaching module: Analysis of voiding, pressure flow analysis (basic module). *Neurourology and urodynamics*, vol. 35, no. 4, pp. 542-543.

Rosier, PFWM, Kirschner-Hermanns, R, Svihra, J, Homma, Y & Wein, AJ (2016) ICS teaching module:

Nocturnal Urine Production, Excess of Definitions-Influence on Renal Function Profile. *The Journal of Urology*, vol. 195, no. 3, pp. 670-676.

Kirschner-Hermanns, R, Anding, R, **Rosier, P**, Birder, L, Andersson, KE & Djurhuus, JC (2016) Fundamentals and clinical perspective of urethral sphincter instability as a contributing factor in patients with lower urinary tract dysfunction. ICI-RS 2014. *Neurourology and urodynamics*, vol. 35, no. 2, pp. 318-323.

Lamers, RED, Cuypers, M, Garvelink, MM, **Bosch, JLHR** & Kil, PJM (2016) Development of a decision aid for the treatment of benign prostatic hyperplasia: A four stage method using a Delphi consensus study. *Patient Education and Counseling*, vol. 99, no. 7, pp. 1249-1256.

Vakpublicaties

Lammers, RJM, van Doormaal, PJ, **Meijer, RP** & **Lock, TMTW** (2016) PICO: De rol van elastografie bij testisafwijkingen. *Tijdschrift voor Urologie*, vol. 6, no. 2-3, pp. 44-48.

Analysis of voiding, pressure flow analysis (basic module). *Neurourology and urodynamics*, vol. 35, no. 1, pp. 36-38.

Rosier, P (2016) Authors' second response: Re: Rosier PFWM, Kirschner-Hermanns R, Svihra J, Homma Y, Wein AJ. (2016) ICS teaching module: Analysis of voiding, pressure flow analysis (basic module). *Neurourol Urodyn*. 2014 Sep 11. *Neurourology and urodynamics*, vol. 35, no. 4, pp. 541.

Schaefer, W & Rosier, PFWM (2016) Re: **Rosier, PFWM**, Kirschner-Hermanns R, Svihra J, Homma Y, Wein AJ. ICS teaching module: Analysis of voiding, pressure flow analysis (basic module). *Neurourol Urodyn*. 2014 Sep 11. *Neurourology and urodynamics*, vol. 35, no. 4, pp. 539-540.

Ottenhof, SR, de Graaf, P, Soeterik, TFW, Neeter, LMFH, Zilverschoon, M, Spinder, M, **Bosch, R**, Bleys, RLAW & **de Kort, LMO** (2016) Architectuur van het corpus spongiosum: een anatomische studie. *Tijdschrift voor Urologie*; vol. 196, no. 3, pp. 919-925.

Oncologische urologie

Publicaties scientific, peer-reviewed

van den Bergh RC, van Casteren NJ, van den Broeck T, Fordyce ER, Gietzmann WK, Stewart F, MacLennan S, Dabestani S, Bellmunt J, Bolla M, Briers E, Cornford P, Joniau S, Mason MD, Matveev V, van der Poel HG, **van der Kwast TH**, Rouvière O, Wiegel T, Lam TB, Mottet N (2016) Role of Hormonal Treatment in Prostate Cancer Patients with Nonmetastatic Disease Recurrence After Local Curative Treatment: A Systematic Review. *European Urology*, vol. 69, no. 5, pp. 802-820

Reesink, DJ, Fransen van de Putte, EE, Vegt, E, De Jong, J, van Werkhoven, E, Mertens, LS, **Bex, A**, **van der Poel, HG**, van Rhijn, BWG, **Horenblas, S** & **Meijer, RP** (2016) Clinical Relevance of Incidental Prostatic Lesions on FDG-Positron Emission Tomography/Computerized Tomography-Should Patients Receive Further Evaluation? *The Journal of Urology*, vol. 195, no. 4, Pt 1, pp. 907-912.

Simpkin, AJ, Donovan, JL, Tilling, K, Athene Lane, J, Martin, BM, Albertson, DC, Bill, Avoleon, A, Ballantine

Hermans, TJN, Fransen van de Putte, EE, **Horenblas, S, Meijer, RP**, Boormans, JL, Aben, KKH, van der Heijden, MS, de Wit, R, Beerepoot, LV, Verhoeven, RHA & van Rhijn, BWG (2016) Pathological downstaging and survival after induction chemotherapy and radical cystectomy for clinically node-positive bladder cancer-Results of a nationwide population-based study. *European Journal of Cancer*, vol. 69, pp. 1-6

Kuijpers YAM, **Meijer RP, Jonges GN**, de Jong J, **Bosch JLHR, Horenblas S, Bex A** (2016) Potentially curable recurrent disease after surgically managed non-metastatic renal cell carcinoma in low-, intermediate- and high-risk patients. *World Journal of Urology*, vol. 34, no. 8, pp. 1073-1079.

Lamers RE, Cuypers M, Husson O, de Vries M, Kil PJM, **Ruud Bosch JL**, van de Poll-Franse LV (2016) Patients are dissatisfied with information provision: perceived information provision and quality of life in prostate cancer patients *PsychoOncology*, vol. 25, no. 6, pp. 633-640

van de Putte, EEF, Mertens, LS, **Meijer, RP**, van der Heijden, MS, **Bex, A, van der Poel, HG**, Kerst, JM, Bergman, AM, **Horenblas, S** & van Rhijn, BWG (2016) Neoadjuvant induction dose-dense MVAC for muscle invasive bladder cancer: efficacy and safety compared with classic MVAC and gemcitabine/ cisplatin. *World Journal of Urology*, vol. 34, no. 2, pp. 157-162.

Vakpublicaties

van Houte, M, **Meijer, RP** & Hobbink, MGG (2016) Case report. Peritoneaal gemetastaseerd prostaatkarcinoom op de Gallium-68 PSMA PET/CT-scan. *Tijdschrift voor Urologie*, vol. 6, no. 5, pp. 88-92.

Mitea C, de Keizer B, Meijer R, van Vulpen M, Lam M (2016) Innovatieve beeldvorming bij prostaatkanker: Gallium-68-PSMA-PET-CT. *Nederlands Tijdschrift voor Oncologie*, vol. 13, no. 6, pp. 202-207.

Marini, Nivi, Andersen, FC, Bjerrum, A, Bannister Carter, H, **Bosch, JLHR**, Ferrucci, L, Hamdy, FC, Holmberg, L, Jeffrey Metter, E, Neal, DE, Parker, CC & Metcalfe, C (2016) Prostate-specific antigen patterns in US and European populations: Comparison of six diverse cohorts. *BJU International*, vol. 118, no. 6, pp. 911-918.

van Stam, MA, Aaronson, NK, Pos, FJ, **Bosch, JLHR**, **Meijer, RP**, **van der Poel, HG** (2016) Health-related Quality of Life of Prostate Cancer Patients. *European Urology*, vol. 70, no. 5, pp. 751-757.

Wegelin O, Henken KR, Somford DM, Breuking FA, **Bosch, RJ**, van Swol CF, van Melick HH. An ex-vivo phantom validation study of an MRI-TRUS fusion device for targeted prostate biopsy *Journal of Endourology*, vol. 30, no. 6, pp. 685-691

Yin, M, Joshi, M, **Meijer, RP**, Glantz, M, Holder, S, Harvey, HA, Kaag, M, Fransen van de Putte, EE, **Horenblas, S** & Drabick, JJ (2016) Neoadjuvant Chemotherapy for Muscle-Invasive Bladder Cancer: A Systematic Review and Two-Step Meta-Analysis. *Oncologist*, vol. 21, no. 6, pp. 708-715.

Reesink, DJ, Fransen van de Putte, EE, Vegt, E, De Jong, J, van Werkhoven, E, Mertens, LS, **Bex, A, van der Poel, HG**, van Rhijn, BWG, **Horenblas, S** & **Meijer, RP** (2016) Klinische relevantie van incidentele prostaatlaesies op een FDG-PET/CT-scan: Dienen patiënten verder geëvalueerd te worden? *Tijdschrift voor Urologie*, vol. 6, no. 5, pp. 80-87.

Van Stam M-A, van der Poel HG, Bosch JLHR, Horenblas S, Aaronson NK (2016) Prostate cancer survivors and mental health. *European Urology Today Congress News* 2016, March 14: p.27

Kinderurologie

survivors and mental health. *European Urology Today Congress News* 2016, March 14: p.27

Kinderurologie

scan. *Tijdschrift voor Urologie*, vol. 6, no. 5, pp. 88-92.

Mitea C, de Keizer B, Meijer R, van Vulpen M, Lam M (2016) Innovatieve beeldvorming bij prostaatkanker: Gallium-68-PSMA-PET-CT. *Nederlands Tijdschrift voor Oncologie*, vol. 13, no. 6, pp. 202-207.

Meijer, RP (2016) Klinische relevantie van incidentele prostaatlaesies op een FDG-PET/CT-scan: Dienen patiënten verder geëvalueerd te worden? *Tijdschrift voor Urologie*, vol. 6, no. 5, pp. 80-87.

Van Stam M-A, van der Poel HG, Bosch JLHR, Horenblas S, Aaronson NK (2016) Prostate cancer survivors and mental health. *European Urology Today Congress News* 2016, March 14: p.27

Hochstenbach, R (2016) Tetraploid/Diploid Mosaicism in Cultured Genital Skin Fibroblasts: Is It Causally Related to Penoscrotal Hypospadias. *Molecular Syndromology*, vol. 7, no. 3, pp. 153-159.

Von Gontard, A, **de Jong, TPVM**, Rantell, A, Nieuwhof-Leppink, A, Badawi, JK & Cardozo, L (2016) Do we manage incontinence in children and adults with special needs adequately? ICI-RS 2014. *Neurourology and urodynamics*, vol. 35, no. 2, pp. 304-306.

89, no. 2, pp. 476-486.

van Rooij, IALM, van der Zanden, LFM, Bongers, EMHF, Renkema, KY, Wijers, CHW, Thonissen, M, Dokter, EMJ, Marcelis, CLM, de Blaauw, I, Wijnen, MHWA, Hoogerbrugge, PM, Bokkerink, JPM, Schreuder, MF, Koster-Kamphuis, L, Cornelissen, EAM, Kapusta, L, van Heijst, AFJ, Liem, KD, de Gier, RPE, Kuijpers-Jagtman, AM, Admiraal, RJC, Bergé, SJ, van der Biezen, JJ, Verdonck, A, Vander Poorten, V, Hens, G, Roosenboom, J, Lilien, MR, **de Jong, TP**, Broens, P, Wijnen, R, Brooks, A, Franke, B, Brunner, HG, Carels, CEL, Knoers, NVAM, Feitz, WFJ & Roeleveld, N (2016) AGORA, a data- and biobank for birth defects and childhood cancer' Birth Defects Research Part A. *Clinical and Molecular Teratology*, vol. 106, no. 8, pp. 675-684.

Voordrachten

pp. 675-684.

Neurourology and urodynamics, vol. 35, no. 2, pp. 304-306.

der Biezen, JJ, Verdonck, A, Vander Poorten, V, Hens, G, Roosenboom, J, Lilien, MR, **de Jong, TP**, Broens, P, Wijnen, R, Brooks, A, Franke, B, Brunner, HG, Carels, CEL, Knoers, NVAM, Feitz, WFJ & Roeleveld, N (2016)AGORA, a data- and biobank for birth defects and childhood cancer' Birth Defects Research Part A. *Clinical and Molecular Teratology*, vol. 106, no. 8, pp. 675-684.

Breugel, M, Lens, S, Vromans, M, Van Der Veken, LT & Hochstenbach, R (2016) Tetraploid/Diploid Mosaicism in Cultured Genital Skin Fibroblasts: Is It Causally Related to Penoscrotal Hypospadias. *Molecular Syndromology*, vol. 7, no. 3, pp. 153-159.

play a major role in CAKUT. *Kidney International*, vol. 89, no. 2, pp. 476-486.

Von Gontard, A, **de Jong, TPVM**, Rantell, A, Nieuwhof-Leppink, A, Badawi, JK & Cardozo, L (2016)Do we manage incontinence in children and adults with special needs adequately? ICI-RS 2014. *Neurourology and urodynamics*, vol. 35, no. 2, pp. 304-306.

van Rooij, IALM, van der Zanden, LFM, Bongers, EMHF, Renkema, KY, Wijers, CHW, Thonissen, M, Dokter, EMJ, Marcelis, CLM, de Blaauw, I, Wijnen, MHWA, Hoogerbrugge, PM, Bokkerink, JPM, Schreuder, MF, Koster-Kamphuis, L, Cornelissen, EAM, Kapusta, L, van Heijst, AFJ, Liem, KD, de Gier, RPE, Kuijpers-Jagtman, AM, Admiraal, RJC, Bergé, SJ, van der Biezen, JJ, Verdonck, A, Vander Poorten, V, Hens, G, Roosenboom, J, Lilien, MR, **de Jong, TP**, Broens, P, Wijnen, R, Brooks, A, Franke, B, Brunner, HG, Carels, CEL, Knoers, NVAM, Feitz, WFJ & Roeleveld, N (2016)AGORA, a data- and biobank for birth defects and childhood cancer' Birth Defects Research Part A. *Clinical and Molecular Teratology*, vol. 106, no. 8, pp. 675-684.
de Kort LMO Architecture of the corpus spongiosum. TERMIS EU2016 meeting, posterpresentatie, Uppsala, Zweden, 28 juni 2016

Bosch JLHR Urodynamics in neurourology. ESU Course 17: Lower urinary tract dysfunction and urodynamics. During EAU 31st annual meeting, München [D], 11-15 March 2016

Ottenhof SR, **de Graaf P**, Soeterik TFW, Neeter LMFH, Zilverschoon M, Spinder M, **Bosch JLHR**, Bleys RLAW, **de Kort LMO** Architectuur van het corpus spongiosum. Voorjaarsvergadering Nederlandse Vereniging voor Urologie, Leiden, 19-20 mei, 2016

Bosch JLHR Urodynamics in men and children. ESU Course 17: Lower urinary tract dysfunction and urodynamics. During EAU 31st annual meeting, München [D], 11-15 March 2016

Rosier PFWM Hands on training Urodynamics: Pressure flow analysis; artefacts and errors. Annual Congress European Association of Urology, Munich, Germany, March 12, 2016

Bosch JLHR Summary and context of poster session 43 [Abstracts 534-543]: Advances in nocturia. EAU 31st annual meeting, München [D], 11-15 March, 2016

Rosier PFWM Urodynamic testing and Urinary Incontinence. International Consultation on Incontinence; Tokyo, Japan, September 12, 2016

Donkelaar CS ten, **Rosier PFWM**, **Kort LMO de** Detrusor underactivity; analysis of clinical parameters and comparison with contractility grading methods. Annual Congress European Association of Urology, Munich, Germany, March 13, 2016

Rosier PFWM Perspectives and future of the ICS Urodynamic Committee. ICS Annual Meeting, Tokyo, Japan, September 14, 2016

Donkelaar CS ten, **Rosier PFWM**, **Kort LMO de** International Continence Society definition of detrusor underactivity; Analysis of clinical parameters and comparison of contractility grading methods. Annual Congress American Urology Association, San Diego, USA, May 9, 2016

Rosier PFWM New technology for dynamic testing in lower urinary tract dysfunction. ICS Annual Meeting, Tokyo, Japan, September 15, 2016

Graaf P de, Ramadan R, Staller NA, Carpitella N, Ouden K den, Hendrickx APA, Pinot GI S, Meuleman

Rosier PFWM Lower urinary tract physiology: ICS basic teaching module. ICS Annual Meeting, Tokyo, Japan, September 16, 2016

EJH, Bosch JLHR, Kort LMO de Moleculaire analyse van het corpus spongiosum. Najaarsvergadering Nederlandse Vereniging voor Urologie, Nieuwegein, 4 november 2016

Kort LMO de, namens Donkelaar CS ten en **Rosier PFWM** ICS definition of detrusor underactivity; analysis of clinical parameters and comparison with contractility grading methods. International Continence Society, Tokyo, Japan, 13 september 2016

Kort LMO de Treatment of drug-refractory overactive bladder (Botox, sacral neuromodulation, tibial nerve stimulation) Controversies in Obstetrics, Gynaecology and Infertility, Amsterdam, 11 november 2016

Rosier PFWM Uroflowmetry: ICS teaching module. ICS Annual Meeting, Tokyo, Japan, September 16, 2016

Rosier PFWM Initial phase of the development of a sensitive and specific questionnaire for voiding dysfunction, comparison with IPSS and self-scored voiding function. ICS Annual Meeting, Tokyo, Japan, September 17, 2016

Soeterik T, namens **Lock MTWT** Electroejaculation performed in patients with spinal cord injuries: a single-centre 21 year experience. 9th Congress of the European Academy of Andrology, Rotterdam, 21-23 September 2016

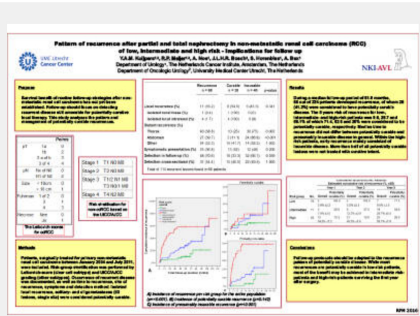
Soeterik T, namens **Lock MTWT** Treatment of hypogonadel men with Clomiphene citrate: effects the European Academy of Andrology, Rotterdam 21-23 September 2016

Oncologische urologie

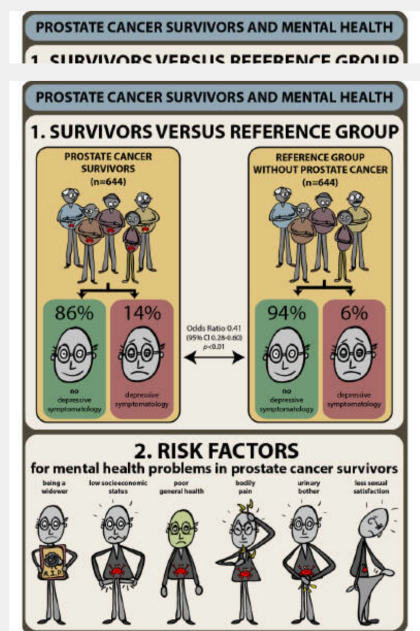
Bosch JLHR Patients' perspectives on the risks of localized prostate cancer treatments prior to making

Bosch JLHR Patients' perspectives on the risks of localized prostate cancer treatments prior to making the treatment decision. 15th meeting of the Association of Academic European Urologists, Warsaw (Pl), December 1-4, 2016

Kuijpers Y, **Meijer R**, **Bosch R**, **Horenblas S**, **Bex A** Management of follow-up detected potentially curable recurrence after (partial) nephrectomy in non-metastatic renal cell carcinoma (RCC) of low, intermediate and high risk. EAU 31th annual meeting, München [D], 11-15 March, 2016 Poster session 86 [Abstract 1100]: The small renal mass: surgery, ablation, complications and relapse. Eur Urol Suppl 15(3): page e1100, 2016

Meijer RP Pattern of recurrence after partial and total nephrectomy in non-metastatic renal cell carcinoma (RCC) of low, intermediate and high risk: Implications for follow-up. (posterpresentatie) ASCO-GU, San Francisco, USA, 9 januari 2016

Stam, MA van Prostate cancer survivors and mental health International EAUN meeting, Munich, March 12-14, 2016

Stam, MA van The Effect of Salvage Radiotherapy and its Timing on the Health-related Quality of Life of Prostate Cancer Patients. Society for Medical Decision Making, London, June 12-14, 2016

Wegelin O, Somford DM, Laduc R, Geboers ADH, **Bosch JLHR**, Barentsz JO, van Melick HHE Klinische voorspellers van PIRADS ≥ 3 op MP-MRI bij patiënten met negatieve TRUS-biopsen en een blijvende verdenking op prostaatkanker. Voorjaarsvergadering

Kinderurologie

Mooij KL de Incontinence: the importance of anatomical variation in the point of engagement of

Stillebroer AB, Klijn AJ, Mooij KL de, Dik P, Jong TPVM de Obstructieve mictie bij prepuberale verdenking op prostaatkanker. Voorjaarsvergadering Nederlandse Vereniging voor Urologie, Leiden, 19-20 mei, 2016

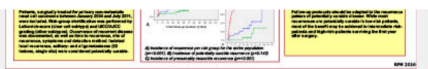
Kinderurologie

Mooij KL de Incontinence: the importance of

Meijer RP Pattern of recurrence after partial and total nephrectomy in non-metastatic renal cell carcinoma (RCC) of low, intermediate and high risk: Implications for follow-up. (posterpresentatie) ASCO-GU, San Francisco, USA, 9 januari 2016

Stillebroer AB, Klijn AJ, Mooij KL de, Dik P, Jong TPVM de Obstructieve mictie bij prepuberale

Wegelin O, Somford DM, Laduc R, Geboers ADH, **Bosch JLHR**, Barentsz JO, van Melick HHE Klinische voorspellers van PIRADS ≥ 3 op MP-MRI bij patiënten met negatieve TRUS-biopsen en een blijvende verdenking op prostaatkanker. Voorjaarsvergadering Nederlandse Vereniging voor Urologie, Leiden, 19-20 mei, 2016

Meijer RP Pattern of recurrence after partial and total nephrectomy in non-metastatic renal cell carcinoma (RCC) of low, intermediate and high risk: Implications for follow-up. (posterpresentatie) ASCO-GU, San Francisco, USA, 9 januari 2016

and its Timing on the Health-related Quality of Life of Prostate Cancer Patients. Society for Medical Decision Making, London, June 12-14, 2016

Wegelin O, Somford DM, Laduc R, Geboers ADH, **Bosch JLHR**, Barentsz JO, van Melick HHE Klinische voorspellers van PIRADS ≥ 3 op MP-MRI bij patiënten met negatieve TRUS-biopsen en een blijvende verdenking op prostaatkanker. Voorjaarsvergadering Nederlandse Vereniging voor Urologie, Leiden, 19-20 mei, 2016

Waarom is de RACE (RADical Cystectomy Evaluation) studie nodig?

Charlotte Michels, PhD student, Rijnstate Ziekenhuis, Arnhem

Intracorporele urine-afleiding bij robotgeassisteerde radicale cystectomie: gestandaardiseerde techniek na 100+ ingrepen.

Dr. Sjoerd Klaver, uroloog, Maasstadziekenhuis, Rotterdam

BIJSCHOLING UROTHERAPIE D.D. 11 MAART

De rol de van blaashals. Hoe werkt het?

Drs. K. de Mooij, kinderuroloog, UMC Utrecht / WKZ

Blaashals insufficiëntie en chirurgie

Dr. R. Chrzan, kinderuroloog, AMC/Emma kinderziekenhuis

ICCS document van 2014/ E learning course

Mw. A.J. Nieuwhof-Leppink, urotherapeut, UMC Utrecht / WKZ

E-trainigstools: Bladdersensor, trainingsapp

Mw. J. de Jonge, business developer, Novioscan
Mw L Peerdeman, urotherapeut, UMC Utrecht / WKZ

Laatste inzichten over medicatie bij LUTS

Drs. M. van den Heijkant kinderuroloog,
Medizinische Universität Wenen, Oostenrijk

Bevorderen van therapietrouw

Dr. T. Klok, kinderarts – fellow, Kinderallergologie,
UMC Utrecht / WKZ

De behandeling van solitaire fecale incontinentie

Prof. dr. M. Benninga, kinderarts- gastroenteroloog,
AMC /Emma kinderziekenhuis

Interactieve sessie: Cognitieve gedragstherapie en blaasproblemen

Drs S. Eveleijn, Gz-psycholoog, K&Jpsycholoog,
Cognitief Gedragstherapeut St. Antonius Hospital
Nieuwegein

Casuïstiek urotherapie aan de hand van pro en contra debat

Mw. E. Dekker-Vasse, urotherapeut, UMCU/WKZ,
Utrecht

Mw. S. Bruijn, urotherapeut AMC / EKZ

Mw. J. EkelmansHogenkamp, kindercontinentieverpleegkundige, Isala kliniek Zwolle

REFERERAVOND D.D. 12 APRIL

EMG en video; Wat voegt het toe aan het urodynamisch onderzoek?

Dr. Peter Rosier, arts functionele urologie, UMC Utrecht

Kolonisatie met niet virulente E Coli in de blaas

voor recidiverende urineweginfecties.

Dr. Rogier Schroeder, (bijna)-Fellow kinderurologie
AMC

De draagbare kunstnier; stand van zaken.

Dr. Karin Gerritsen, nefroloog, UMC Utrecht
Dr. Pieter Dik, Kinderuroloog, UMC Utrecht

URO ANNO 2016 D.D. 20 SEPTEMBER

“Zakkenvullers”

Tycho Lock, uroloog/androloog, UMC Utrecht

Urologische klachten bij jonge mannen 1

Tycho Lock

Urologische klachten bij jonge mannen 2

Daniëlle van Reijn, bekkenbodempysiotherapeute te Baarn

Kleine urologische problemen in de huisartsenpraktijk

Vincent de Kemp, uroloog, UMC Utrecht / CMH

Hoe staat de PET bij het prostaatacarcinoom?

Richard Meijer, uroloog, UMC Utrecht

NHG-standaard Urinesteenlijden. Wat is er veranderd?

Tycho Lock

Katheterperikelen

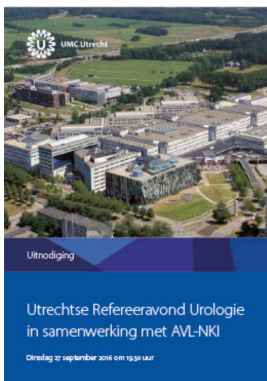
Tycho Lock

UWI's bij kinderen

Tom de Jong/Aart Klijn, kinderurologen, UMC Utrecht / WKZ

Microhematurie, wat te doen?

Tycho Lock

REFEREERAVOND D.D. 27 SEPTEMBER

Perioperatieve anti-FGFR3 behandeling bij spierinvasief blaascarcinoom: klaar voor “prime time”?

Dr. Bas van Rhijn, Uroloog, AVL-NKI

Immunotherapie voor urotheelcarcinoom - A New Hope.

Dr. Michiel van der Heijden, Medisch Oncoloog, AVL-NKI

Wat is HOT na BCG bij niet-spierinvasief urotheelcarcinoom?

Dr. Rianne Lammers, Aios Urologie, UMC Utrecht

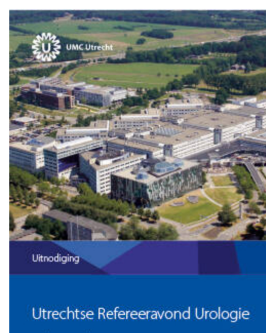
REFEREERAVOND D.D. 15 NOVEMBER

**De nieuwe ‘Good Urodynamic Practices’;
Wat betekent dat voor uw praktijk?**

Peter Rosier, arts functionele urologie, UMC Utrecht

Clomifeen effecten bij jonge en oudere mannen.

Timo Soeterik, Arts onderzoeker urologie, voormalig semi-arts urologie, UMC Utrecht

Congenitale mononier, hypertrofie of hyperplasie. Een foetale echostudie.

Rozemarijn Snoek, Promovenda op het gebied van Congenital Anomalies of Kidney and Urinary Tract, WKZ, Utrecht

Prijzen

P.F.W.M. Rosier

F1000Prime
Faculty Member of the year 2016

P.F.W.M. Rosier

Neurourology and Urodynamics
Reviewer of the Year

Medewerkers

Medewerkers

Benigne urologie

▼

▼

Oncologische urologie

▼

urologie

▼

Kinder-urologie

▼

▼

Benigne urologie

Dr. L.M.O. de Kort	afdelingshoofd benigne en kinderourologie
L. Onink	manager zorgeenheden Oogheelkunde en Urologie en Poliklinieken Chirurgie

Medische staf

Dr. M.M. Barendrecht medisch specialist (tot 01-04-2016)

Drs. A. Beganović medisch specialist, fellow

Medische staf

Dr. M.M. Barendrecht medisch specialist (tot 01-04-2016)

Drs. A. Beganović medisch specialist, fellow

Prof. dr. J.L.H.R. Bosch medisch specialist, hoogleraar, opleider (tot 01-11-2016)

Drs. H.K.M. van Breda medisch specialist, chef de clinique (vanaf 01-10-2016)

Drs. V.F. de Kemp medisch specialist (vanaf 15-03-2016)

Dr. L.M.O. de Kort medisch specialist, afdelingshoofd,
vanaf 01-11-2016 opleider i.p.v. vervangend opleider

Drs. M.T.W.T. Lock medisch specialist, chef de clinique

Dr. R.P. Meijer medisch specialist, chef de polyclinique

Secretariaat medische staf

M.I. Fabrie-van de Beek secretaresse

M. Rutten-Kubičarova secretaresse

Assistent-geneeskundigen

Drs. A.C. Bouma-Houwert aios

Drs. I.A.L. van den Dungen anios

Drs. J.M. Evers aios

Dr. J.M. Lammers aios

Dr. R.K. Leong aios

Drs. R.J. Hoeksta aios (tot 01-04-2016)

Drs. P.L. Ostendorf anios (vanaf 15-07-2016)

Drs. A.A. Pronk anios (01-07-2016 tot 01-01-2017)

Drs. S.P. Rynja aios

Drs. D.E.C. de Vocht anios

Researchgroep

Dr. P. de Graaf assistant professor

M.R. Koelink trial-coördinator

Polikliniek benigne en oncologische urologie

C.L. Onink hoofd

J.M.G. Kluijver teamleider

Doktersassistenten

J.C.M. Blom doktersassistent (vanaf 17-10-2016)

I. Bertram-Persoon doktersassistent (tot 13-06-2016)

M.J.H. van Ginkel	doktersassistent
W.A. Kleibergen	senior-doktersassistent
S.T. Klijn-Spohr	doktersassistent
F.B. van de Sande-de Ruijter	doktersassistent
S.R. van den Tempel	senior-doktersassistent
R.M. van der Zijpp	doktersassistent

Verpleegkundigen

D. Boersma-Schoonderwoerd	senior-verpleegkundige
K. Bezemer-Raatgever	verpleegkundige (vanaf 13-12-2016)
M. Harkema-Blom	verpleegkundige (tot 26-10-2016)
L.A.A. Huffels	verpleegkundige
H. Muilwijk-van der Linden	verpleegkundige

Typiste

M.L. van Dam-Mans	typiste

Verpleegafdeling (B3Oost)

G.J. Onik	manager zorgzaamheid

Oncologische urologie

Prof. dr. J.L.H.R. Bosch   medisch specialist, afdelingshoofd, hoogleraar

Oncologische urologie

Prof. dr. J.L.H.R. Bosch   medisch specialist, afdelingshoofd, hoogleraar

Medische staf

Drs. A.E. Boeken Kruger	medisch specialist
Prof. dr. J.L.H.R. Bosch	medisch specialist, afdelingshoofd, hoogleraar, opleider
Dr. F.H. Jansen Drs. A.E. Boeken Kruger	medisch specialist, fellow medisch specialist

Prof. dr. J.L.H.R. Bosch	medisch specialist, afdelingshoofd, hoogleraar, opleider
Dr. F.H. Jansen	medisch specialist, fellow
Dr. R.P. Meijer	medisch specialist, chef de policlinique, vanaf november 2016 ook plaatsvervangend opleider

Assistent-geneeskundigen

Zie benigne urologie.

Drs. R.A.W. Wennink	anios
Drs. M. A. van Stam	gedragswetenschapper onderzoeker

Polikliniek

Zie benigne urologie.

M.W. van Elst, MSc	verpleegkundig specialist
W.M. de Blok, MA-ANP	verpleegkundig specialist

Verpleegafdeling (C4Oost: Gastro-intestinaal en Urologie)

Zie benigne urologie.

M.W. van Elst, MSc	verpleegkundig specialist

Kinderurologie

Dr. A.J. Klijn	medisch specialist, subafdelingshoofd
Dr. A.J. Klijn	medisch specialist, subafdelingshoofd (gepromoveerd 06-10-2016)

Medische staf

Dr. P. Dik	medisch specialist
Prof. dr. T.P.V.M. de Jong	medisch specialist
Drs. K.L. de Mooij	medisch specialist
Dr. A.J. Klijn	medisch specialist, subafdelingshoofd
Dr. R.P.J. Schroeder	medisch specialist, fellow
Dr. A.B. Stillebroer	medisch specialist, fellow

Secretariaat medische staf

Secretariaat medische staf

B.J. Hagemeijer	secretaresse medische staf (vanaf 01-08-2016)
M. Rebergen-Smit	secretaresse medische staf
M. Sadhoeram	secretaresse medische staf (tot 01-07-2016)

Assistent-geneeskundigen

Zie benigne urologie.

Polikliniek

Medisch assistenten ambulante zorg (maaz)

G.W.J. Hendriks	medisch assistente ambulante zorg
C.M. de Jong	medisch assistente ambulante zorg
N. van Kernebeek-Vink	medisch assistente ambulante zorg
J.E. Lambrechts	medisch assistente ambulante zorg
D.A. van Rooijen	medisch assistente ambulante zorg
R.L. Summers	medisch assistente ambulante zorg
M.E. Windsma-Janse	coördinerend medisch assistente ambulante zorg

Verpleegkundig specialisten

E. de Bruijn	verpleegkundig specialist kinderurologie
L. Hermsen-Heilema	verpleegkundig specialist kinderurologie

Verpleegafdeling (Dolfijn)

M.L. Berckmans-de Jonge	hoofd zorg verpleegafdelingen WKZ
J.V.W. Louwerse	teamleider Dolfijn

Incontinentietherapie

A.J. Nieuwhof-Leppink	coördinator / urotherapeut
E. Dekker -Vasse	urotherapeut
A. Oosterman	urotherapeut
L. Peerdeman	urotherapeut
G.C.J. de Joode-Smink	urotherapeut